

Adroddiad Blynyddol ar Addasrwydd i Ymarfer 2024-2025

Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth

Adroddiad Blynyddol ar Addasrwydd i Ymarfer 2024-2025

Cyflwynwyd i'r Senedd yn unol ag Erthygl 50 (2) o'r Gorchymyn
Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001, fel y'i diwygiwyd gan y Gorchymyn
Nyrsio a Bydwreigiaeth (Gwelliant) 2008

© Hawlfraint Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth 2025

Mae'r cyhoeddiad hwn wedi'i drwyddedu o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored v3.0 ac eithrio lle nodir yn wahanol. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3.

Lle rydym wedi adnabod unrhyw wybodaeth hawlfraint trydydd parti bydd angen i chi gael caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint dan sylw.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael yn nmc.org.uk.

Dylai unrhyw ymholiadau ynglŷn a'r cyhoeddiad hwn gael ei anfon at y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth, 23 Portland Place, Llundain, W1B 1PZ.

ISBN 978-1-5286-5847-8

E03391275 07/25

Argraffwyd ar bapur sy'n cynnwys o leiaf 40% o gynnwys ffibr wedi'i ailgylchu.

Argraffwyd yn y DU gan HH Associates Ltd. ar ran Rheolwr Swyddfa Lyfrfa Ei Mawrhydi.

Contents

Rhagair	6
Ein rôl	9
Ein cofrestr	13
Beth yw addasrwydd i ymarfer	15
Addasrwydd i ymarfer: ein gwaith yn 2024-2025	23
Crynodeb ystadegol 2024-2025	35
Ffocws i'r dyfodol	51

Roedd blwyddyn fusnes 2024-2025 yn un anodd i'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC) a llawer o'r bobl yr ydym yn rhyngweithio â nhw: ein cydweithwyr, y gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr a'r cyhoedd y maent yn gofalu amdanynt. Mae adolygiad blynyddol diweddaraf yr Awdurdod Safonau Proffesiynol o berfformiad yr NMC - sy'n cwmpasu'r cyfnod 1 Gorffennaf 2023-31 Rhagfyr 2024 - yn adlewyrchu rhai o'r heriau sylweddol hyn.

Canfu'r Adolygiad Diwylliant Annibynnol - a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2024 - fod rhai cydweithwyr yr NMC wedi profi ymddygiadau gwael gan gynnwys hiliaeth a mathau eraill o wahaniaethu, yn ogystal â bwlio ac aflonyddu. Mae'r ymddygiadau hyn yn annerbyniol.

Dywedodd yr adroddiad hefyd fod diwylliant cythryblus yr NMC wedi effeithio'n negyddol ar ei waith ar addasrwydd i ymarfer a meysydd eraill. Roedd gormod o achosion yn cael eu dal ym mhroses addasrwydd i ymarfer y sefydliad am gyfnod rhy hir, gan arwain at straen a phryder ychwanegol i bawb dan sylw.

Yn ystod y flwyddyn, codwyd pryderon hefyd fod yr NMC yn methu â chydabod, ymateb i ac ymdrin yn briodol â materion diogelu o fewn y broses addasrwydd i ymarfer. Arweiniodd hyn at bryderon ein bod yn methu â chydabod lle roedd cofrestreion, aelodau'r cyhoedd ac eraill a oedd yn rhan o'n prosesau mewn perygl.

Rydym yn cydnabod nad oedd ein perfformiad, yn ystod y cyfnod hwn, yn ddigon da a'n bod wedi siomi llawer o bobl - aelodau'r cyhoedd yn gwneud atgyfeiriadau, gweithwyr proffesiynol nyrsio a bydwreigiaeth sy'n cael eu hatgyfeirio, a chydweithwyr y staff.

Trwy waith caled ac ymroddiad ein cydweithwyr, aelodau'r Cyngor a phartneriaid dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi bod yn cymryd camau i unioni pethau.

Ym mis Medi 2024, fe wnaethom gryfhau ein gwaith ar ddiogelu trwy gyflwyno hyb diogelu, sy'n adolygu pob atgyfeiriad newydd fel bod risgiau diogelu mewn achosion yn cael eu nodi ar unwaith, a gellir rhoi cymorth priodol ar waith i gofrestreion lle nodir pryderon lles.

I gefnogi trawsnewid diwylliant, fe wnaethom benodi'r Barnwr Peter Herbert OBE yn Ymgynghorydd Annibynnol i'r Cyngor o 1 Ionawr.

Ar 20 Ionawr, yn dilyn arweinyddiaeth Helen Herniman fel Prif Weithredwr a Chofrestrydd Dros Dro, penodwyd Paul Rees MBE yn Brif Weithredwr a Chofrestrydd Interim, ar ôl trawsnewid diwylliant a pherfformiad mewn sefydliadau eraill, gan gynnwys ymgorffori cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant.

Ym mis Chwefror, cyhoeddwyd rhaglen waith i wella addysg a safonau ar gyfer gweithwyr proffesiynol nyrsio a bydwreigiaeth. Mae hyn yn cynnwys moderneiddio'r Cod ac ail-ddilysu, bwrw ymlaen ag adolygiad o ddysgu ymarfer a datblygu safonau ar gyfer ymarfer uwch. Bydd hyn yn sicrhau bod ein gwaith ar addysg a safonau yn diwallu anghenion y gweithlu modern, yn addas ar gyfer y dyfodol ac yn amddiffyn y cyhoedd.

Ym mis Mawrth, cyhoeddwyd ein Cynllun Trawsnewid Diwylliant. Mae hon yn rhaglen gynhwysfawr tair blynedd, wedi'i rhannu'n weithgareddau chwarter wrth chwarter. Mae'r rhain yn troi o amgylch pileri arweinyddiaeth gref ac effeithiol, gwneud penderfyniadau sy'n seiliedig ar werthoedd, ymgorffori EDI, sicrhau diogelwch seicolegol, galluogi mwynhad yn y gwaith a thegwch rheoleiddiol.

Trwy'r cynllun, rydym yn cyflwyno rhaglen hyfforddi i bob arweinydd a rheolwr ar sut i helpu i arwain y trawsnewidiad yn ein diwylliant - i ddod yn gadarnhaol, yn grymuso ac yn gynhwysol.

Ym mis Ebrill 2025, yn dilyn diwedd tymor Syr David Warren fel Cadeirydd, penodwyd Ron yn Gadeirydd, ar ôl bod yn Brif Weithredwr Awdurdod Iechyd Swydd Lincoln a dau siambr bargyfreithwyr ac yn Gadeirydd Awdurdod Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig, ymhlith rolau eraill. Dilynodd hyn yrfa hir a nodedig yng Nghatrawd yr Awyrlu Brenhinol.

Ym mis Ebrill 2025, fe wnaethom hefyd ymuno â Siarter Gwrth-Hiliaeth UNSAIN. Mae hyn yn tanlinellu ymhellach ein penderfyniad i ddod yn sefydliad gwrth-hiliol - uchelgais sydd wrth wraidd y Cynllun Trawsnewid Diwylliant.

Rydym hefyd yn gwella ein prosesau a'n hamserlenni addasrwydd i ymarfer.

Ym mis Ebrill 2024, fe wnaethom lansio ein Cynllun Addasrwydd i Ymarfer, sy'n anelu at sicrhau ein bod yn gwneud penderfyniadau cyflym a diogel a chymesur.

Er mwyn gwella profiad cofrestreion agored i niwed, mae ein tîm Cymorth ac Ymgysylltu Gweithwyr Proffesiynol newydd yn arwain gwaith i symud achosion ymlaen mewn ffordd fwy tosturiol, sy'n canolbwyntio ar y person. Mae hyn yn cynnwys hyfforddiant sy'n seiliedig ar drawma ac ar ragfarn anymwybodol, a dull pwrpasol o ymdrin ag achosion sy'n ymwneud â phryderon iechyd fel dementia neu gamddefnyddio sylweddau.

Erbyn diwedd y flwyddyn ariannol, roedden ni'n dechrau gweld egin gwyrdd o welliant, yn enwedig o ran amseroldeb rheoli achosion a nifer y penderfyniadau a wnawn:

- Cyrhaeddodd cyfran yr achosion a ddatryswyd o fewn ein targed 15 mis gyfartaledd o 68.4 y cant – i fyny o 61.1 y cant ym mis Mawrth 2024
- Rydym wedi gwneud 10,405 o benderfyniadau ar draws pob cam addasrwydd i ymarfer - cyfartaledd o 867 y mis (i fyny o'r cyfartaledd 12 mis blaenorol o 780)
- Fe wnaethom y nifer uchaf erioed o 806 o benderfyniadau yn ystod y broses sgrinio (cam asesu cychwynnol y broses) ym mis Mawrth 2025 – 92 y cant yn fwy nag a wnaethom ym mis Mawrth 2024 (419 o benderfyniadau).

Rydym yn parhau i weld llwybr cadarnhaol o'n data - ym mis Mai 2025, roedd y ffigur amseroldeb wedi dringo i 69.8 y cant - a byddwn yn parhau i fonitro ac adrodd yn dryloyw ar ein cynnydd.

Rydym eisiau proses addasrwydd i ymarfer sy'n gynaliadwy ac yn addas ar gyfer y dyfodol. Gyda buddsoddiad yn ein pobl a'n systemau ein hunain, rydym yn hyderus ein bod yn gwneud y newid a fydd â'r effaith gywir ar bawb sy'n gysylltiedig yn y tymor hir a byddwn yn parhau i fonitro ac adrodd yn dryloyw ar ein cynnydd.

Rydym yn cydnabod bod y Cyngor Nyrso a Bydwreigiaeth wedi caniatáu i ddiwylliant gwael gronni dros amser. Fodd bynnag, diolch i waith caled ac ymroddiad ein cydweithwyr, aelodau'r Cyngor a phartneriaid dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym bellach yn troi'r sefydliad o gwmpas ac yn edrych ymlaen at ddyfodol mwy disglair - er budd y cyhoedd yr ydym yn ei amddiffyn, y gweithwyr proffesiynol yr ydym yn eu rheoleiddio, a'n staff.

**Ron
Barclay-Smith**
Cadeirydd
8 Gorffennaf 2025

Paul Rees MBE
Prif Weithredwr
a Chofrestrydd
Interim
8 Gorffennaf 2025

Ein rôl

O1

Ni yw'r rheoleiddiwr annibynnol ar gyfer mwy na 850,000 o nyrsys a bydwagedd yn y DU a mwy na 12,000 o gymdeithion nyrsio yn Lloegr. Mae ein hamcanion wedi'u nodi yng Ngorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001 (fel y'i diwygiwyd).

Rydym yn cael ein llywodraethu gan ein Cyngor sy'n gosod ein cyfeiriad strategol ac yn gwneud penderfyniadau allweddol i sicrhau ein bod yn cyflawni ein dyletswydd gyffredinol i amddiffyn y cyhoedd. Maent yn gwneud hyn trwy:

- Ddiogelu, hyrwyddo a chynnal iechyd, diogelwch a llesiant y cyhoedd
- Hyrwyddo a chynnal hyder y cyhoedd yn y proffesiynau yr ydym yn eu rheoleiddio
- Hyrwyddo a chynnal safonau ac ymddygiad proffesiynol cywir ar gyfer aelodau'r proffesiynau hynny.

Ein cyfrifoldebau rheoleiddiol yw i:

- Gynnal y gofrestr o nyrsys a bydwagedd sy'n ateb y gofynion ar gyfer cofrestru yn y DU a chymdeithion nyrsio sy'n ateb y gofynion ar gyfer cofrestru yn Lloegr
- Gosod y gofynion ar gyfer yr addysg broffesiynol sy'n cynorthwyo pobl i ddatblygu'r wybodaeth, y sgiliau a'r ymddygiadau sydd eu hangen ar gyfer mynediad i'n cofrestr neu anodi arni
- Llunio arfer y gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr drwy ddatblygu a hyrwyddo safonau gan gynnwys ein Cod, a hyrwyddo dysgu gydol oes trwy ailddilysu
- Ymchwilio i ac, os oes angen, gweithredu lle codir pryderon difrifol

am addasrwydd nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio i ymarfer.

Mae'r Cyngor yn cynnwys 12 aelod o bob rhan o bedair cenedl y DU: chwech o leygwyr a chwech o bobl sy'n nyrsys neu fydwagedd.

Mae ein gwaith yn cael ei oruchwylio gan yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol, sy'n adolygu gwaith rheoleiddwyr proffesiynau iechyd a gofal. Rydym yn atebol i'r Senedd drwy'r Cyfrin Gyngor. Rydym hefyd yn elusen gofrestredig ac yn ceisio sicrhau bod ein holl waith yn darparu budd i'r cyhoedd.

Ein gweledigaeth yw ymarfer nyrsio a bydwreigiaeth ddiogel, effeithiol a charedig sy'n gwella iechyd a lles pawb. Fel rheoleiddiwr annibynnol o fwy na 853,000 o nyrsys a bydwagedd yn y DU a chymdeithion nyrsio yn Lloegr, mae gennym rôl bwysig i'w chwarae wrth wireddu'r weledigaeth hon.

Rydym yma i amddiffyn y cyhoedd trwy gynnal safonau nyrsio a bydwreigiaeth proffesiynol uchel, y mae gan y cyhoedd hawl i'w disgwyl. Dyna pam rydym yn gwella'r ffordd rydym yn rheoleiddio, yn gwella ein cymorth i gydweithwyr, gweithwyr proffesiynol a'r cyhoedd, ac yn gweithio gyda'n partneriaid i ddylanwadu ar ddyfodol iechyd a gofal cymdeithasol.

Ein rôl graidd yw **rheoleiddio**. Rydym yn gosod ac yn hyrwyddo safonau addysg uchel a phroffesiynol ar gyfer nyrsys a bydwagedd ledled y DU, a chymdeithion nyrsio yn Lloegr ac yn sicrhau ansawdd eu rhaglenni addysg. Rydym yn cynnal uniondeb y gofrestr o'r rhai sy'n gymwys i ymarfer. Ac rydym yn ymchwilio i bryderon am weithwyr proffesiynol – rhywbeth sy'n effeithio ar ychydig iawn o bobl ar ein cofrestr bob blwyddyn.

Er mwyn rheoleiddio'n dda, rydym yn **cynorthwyo** gweithwyr nyrsio a bydwreigiaeth a'r cyhoedd. Rydym yn creu adnoddau ac arweiniad sy'n ddefnyddiol trwy gydol gyrfaedd gweithwyr proffesiynol, gan eu helpu i gyflawni ein safonau yn ymarferol a mynd i'r afael â'r heriau y maent yn eu hwynebu. Rydym yn gweithio ar y cyd fel bod pawb yn teimlo wedi'u hymgysylltu ac wedi'u grymuso i lunio ein gwaith.

Rydym yn gweithio gyda'n partneriaid i fynd i'r afael â phryderon cyffredin, rhannu ein data, ein mewnwelediad a'n dysgu, i **ddylanwadu** ar a llywio gwneud penderfyniadau a helpu i ysgogi gwelliant mewn iechyd a gofal cymdeithasol i bobl a chymunedau.

Mae ein gwerthoedd yn sail i bopeth rydym yn ei wneud. Maen nhw'n siapio sut rydym yn meddwl ac yn gweithredu.

Rydym yn deg

Rydym yn trin pawb yn deg. Mae tegwch wrth wraidd ein rôl fel rheoleiddiwr a chyflogwr dibynadwy.

Rydym yn garedig

Rydym yn gweithredu â charedigrwydd ac mewn ffordd sy'n gwerthfawrogi pobl, eu mewnwelediadau, eu sefyllfaoedd a'u profiadau.

Rydym yn gydweithredol

Rydym yn gwerthfawrogi ein perthnasoedd (o fewn a thu allan i'r NMC) ac yn cydnabod ein bod ar ein gorau pan fyddwn yn gweithio'n dda gydag eraill.

Rydym yn uchelgeisiol

Rydym yn ymfalchïo yn ein gwaith. Rydym yn agored i ffyrdd newydd o weithio ac rydym bob amser yn anelu at wneud ein gorau i'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr, y cyhoedd rydym yn eu gwasanaethu a'n gilydd.

Ein cyd-destun

Yn dilyn cyfres o heriau, megis y problemau â'n diwylliant a amlygwyd gan yr adolygiad y llynedd gan Nazir Afzal O B E, rydym yn dechrau troi'r NMC o gwmpas - ac yn gweithio i ennill hyder yn ôl yn ein gallu i amddiffyn y cyhoedd trwy reoleiddio nyrsys, bydwreagedd a chymdeithion nyrsio yn effeithiol.

Mae ein cyd-destun yn heriol. Rydym yn gwybod y bydd y daith i sefydlu rheoleiddio cyflymach, tecach a mwy effeithiol sy'n cynnal ymarfer nyrsio a bydwreigiaeth da yn gymhleth, o ystyried y pwysau sydd ar y system iechyd a gofal ehangach.

Mae'r gweithwyr proffesiynol rydym yn eu rheoleiddio yn ffurfio'r rhan fwyaf o'r gweithlu iechyd ac yn rhan hanfodol o'r gweithlu gofal cymdeithasol. Maent yn hanfodol i bobl a chymunedau ledled y DU. Ar hyn o bryd maent o dan bwysau llethol ac mae angen rheoleiddio proffesiynol effeithiol.

Rydym wedi amlinellu cynllun i droi'r NMC o gwmpas fel sefydliad addas ar gyfer y dyfodol, wedi'i ategu gan ein Cynllun Trawsnewid Diwylliant, ein Cynllun Addasrwydd i Ymarfer a gweithgareddau troi eraill. Bydd hyn yn ein galluogi i ddod yn rheoleiddiwr dibynadwy sy'n cynorthwyo gweithwyr proffesiynol i gynnal safonau ymarfer uchel i amddiffyn y cyhoedd a chynnal hyder yn y proffesiynau.

Am yr adroddiad hwn

Mae'r adroddiad hwn yn cwmpasu un o'n rolau craidd o reoleiddio gweithwyr nyrsio a bydwreigiaeth proffesiynol - ymchwilio i bryderon am eu haddasrwydd i ymarfer. Rydym yn penderfynu a yw sgiliau, gwybodaeth, addysg neu ymddygiad gweithwyr proffesiynol yn disgyn yn is na'r safonau sydd eu hangen i ddarparu gofal diogel, effeithiol a charedig. Os byddant yn gwneud hynny, byddwn yn cymryd camau i gadw'r cyhoedd yn ddiogel.

Yn yr adroddiad hwn, byddwn yn esbonio'r hyn a wnawn pan fyddwn yn clywed am bryderon ac rydym wedi crynhoi ein perfformiad yn ystod 2024-2025, gan gynnwys adolygiad

o'r cynnydd yr ydym wedi'i wneud wrth gyflawni ein cynllun i wella ein prosesau addasrwydd i ymarfer. Trwy gydol yr adroddiad rydym wedi darparu ystadegau i ddangos ein gweithgaredd. Rydym yn argymhell darllen yr adroddiad hwn ynghyd â'n Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon NMC, sy'n rhoi golwg ehangach ar ein gwaith.

Yn Rhagfyr 2024, fe wnaethom gyhoeddi ein [Hadroddiad Mewnwelediad i Addasrwydd i Ymarfer](#) cyntaf, a ddarparodd amrediad o fewnwelediadau i'r themâu a phatrymau'r achosion rydym yn eu derbyn.

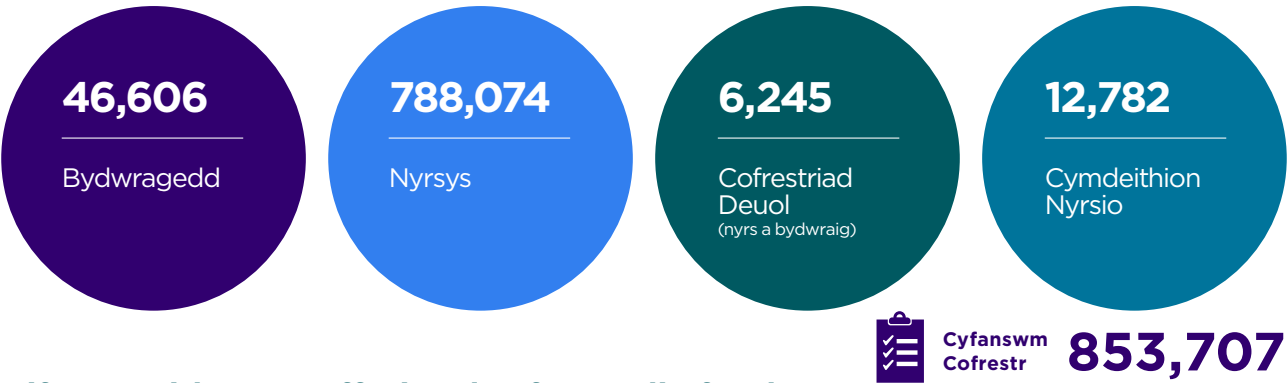
Ein cofrestr

Mae'n rhaid i unrhyw un sy'n dymuno ymarfer fel nyrs neu fydwraig yn y DU, neu fel cydymaith nyrsio yn Lloegr, ymuno â'n cofrestr. Mae hyn yn diogelu'r cyhoedd trwy sicrhau mai dim ond y rhai sy'n gallu dangos ein safonau ar gyfer gofal diogel, caredig ac effeithiol sy'n gallu ymarfer.

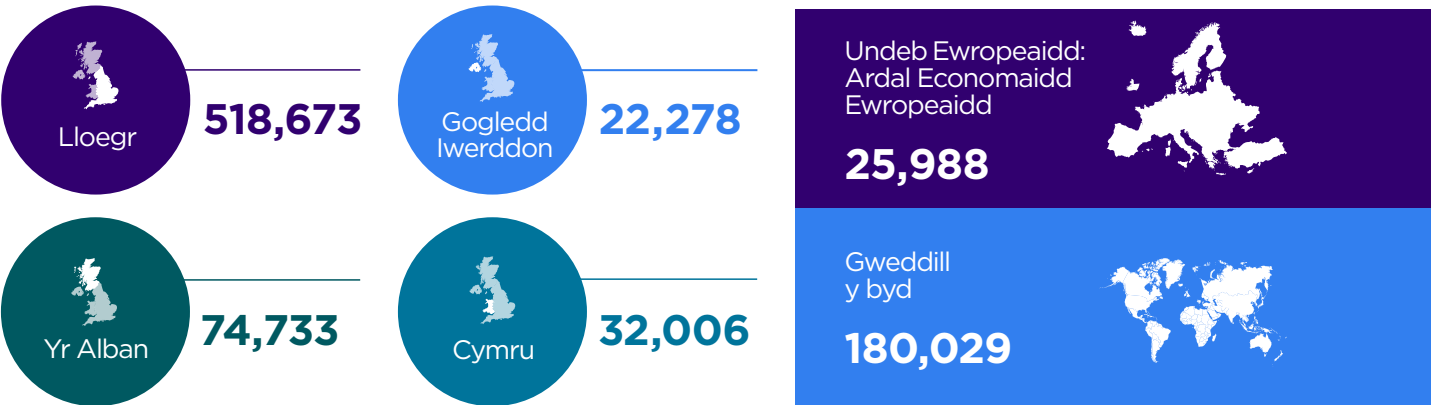

Ar 31 Mawrth 2025, roedd 853,707 o weithwyr proffesiynol ar ein cofrestr - cynnydd o 3.3 y cant o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol (2023-2024: 826,418) Mae ein [hadroddiadau data cofrestru](#) yn darparu dadansoddiad llawn o gynnwys ein cofrestr.

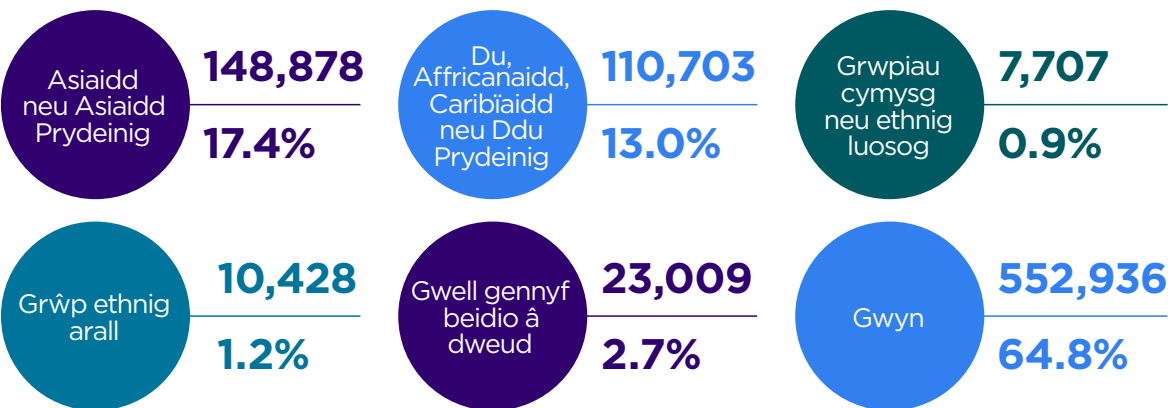
Nifer o weithwyr proffesiynol ar ein cofrestr fesul math o gofrestriad ar 31 March 2025:

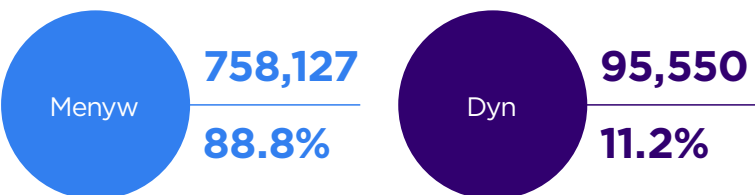
Nifer o weithwyr proffesiynol cofrestredig fesul gwlad neu ranbarth hyfforddiant ar 31 March 2025:

Gweithwyr proffesiynol ar y gofrestr fesul ethnigrwydd:

Gweithwyr proffesiynol ar y gofrestr fesul rhywedd:

**Beth yw
addasrwydd
i ymarfer**

03

Mae nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio yn addas i ymarfer os oes ganddynt y sgiliau, yr wybodaeth, yr iechyd da a'r cymeriad i ddarparu gofal diogel, effeithiol a charedig i'w cleifion a phobl sydd ag angen neu sy'n defnyddio gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.

Mae Cod yr NMC yn gosod y safonau rydym ni, a'r cyhoedd, yn disgwyl i nyrsys a bydwagedd proffesiynol eu cynnal i fod ar ein cofrestr a chynnal eu cofrestriad yn y DU Gallwch ddarllen y Cod: Safonau proffesiynol ymarfer ac ymddygiad ar gyfer nyrsys, bydwagedd a chymdeithion nyrsio ar ein gwefan [yma](#).

Rydym yn ei gwneud yn ofynnol i bob nyrs, bydwraig a chydweithiwr nyrsio ddangos i ni bob tair blynedd eu bod yn ymarfer yn ddiogel ac yn bodloni'r safonau a nodir yn y Cod. Gelwir y broses hon yn ailddilysu ac mae'n rhaid i weithwyr proffesiynol ar ein cofrestr ei chwblhau i gynnal eu cofrestriad â ni.

Os oes gan rywun bryderon am addasrwydd nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio i ymarfer, rydym yn annog pobl i siarad yn gyntaf â'r cyflogwr am y pryderon i benderfynu a ellir datrys y rhain ar lefel leol.

Lle na ellir datrys pryderon yn lleol, neu os yw rhywun yn credu eu bod yn ddigon difrifol i ofyn am weithredu rheoleiddio ar unwaith gennym ni, dylent godi'r pryderon yn uniongyrchol â ni. Byddwn wedyn yn penderfynu a oes angen i ni gymryd camau i amddiffyn y cyhoedd. Ym mhob achos byddwn yn ceisio dod i benderfyniad o safon a diogel cyn gynted â phosibl.

Os gwelwn fod rhywun sydd wedi'i gofrestru â ni yn peri risg i bobl sy'n defnyddio gwasanaethau gofal iechyd, y cyhoedd, eu cydweithwyr neu eu hunain, gallwn gyfyngu ar eu hymarfer neu ddileu eu hawl i weithio fel nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio.

Proses Addasrwydd i Ymarfer

Dyma ddarlun symlach o lwybrau posibl achos drwy ein proses addasrwydd i ymarfer yn 2024-2025. Nid yw pob proses wedi'i chynnwys.

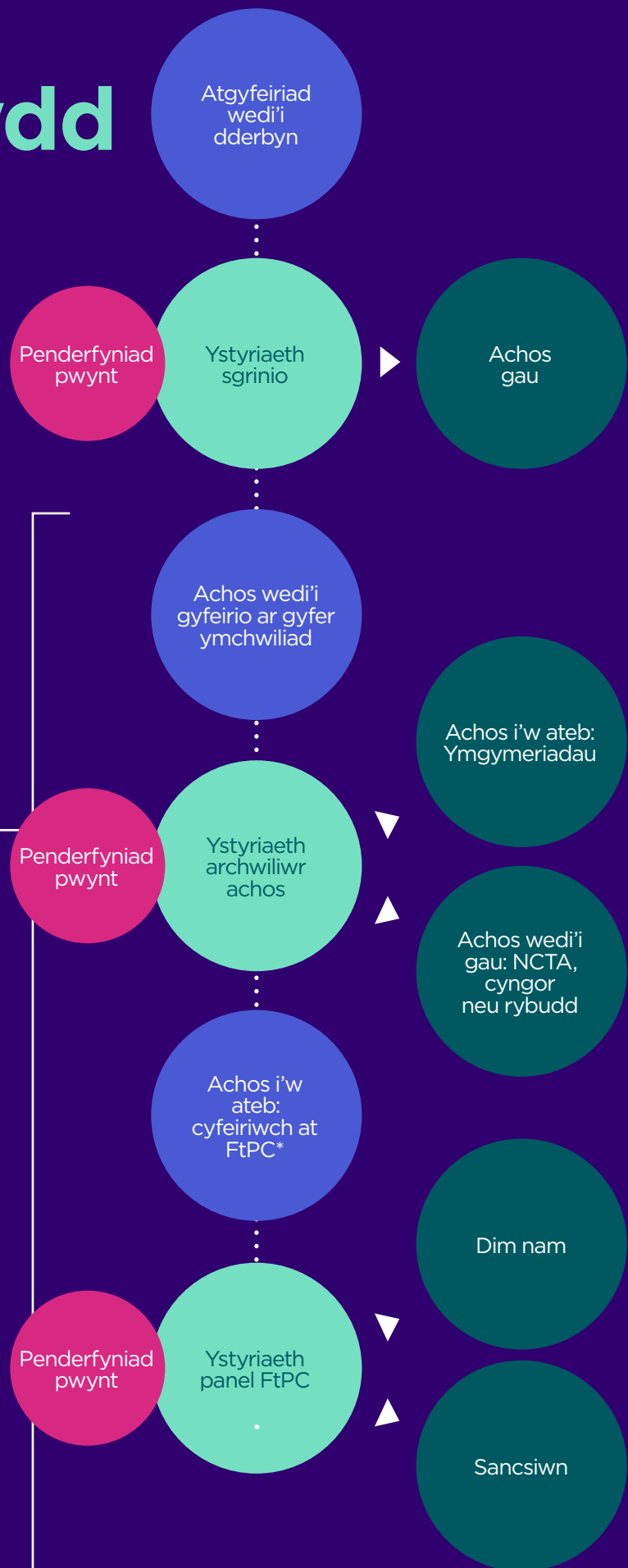
Gellir ystyried yr angen am orchymyn dros dro ar unrhyw adeg yn y broses.

Gellir gofyn am ddileu cytunedig ar unrhyw adeg yn ystod y camau hyn.

NCTA: Dim achos i'w ateb

FtPC: Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer

* Mae'r cam hwn yn cynnwys paratoi'r achos i'r Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer eiystyried a lle bo gofyn, ymchwiliad ychwanegol.

Sut mae pobl yn codi pryderon â ni

Gall unrhyw un ddweud wrthym os oes ganddynt bryderon am addasrwydd nyrs, bydwaig neu gydymaith nyrsio i ymarfer, ar unrhyw adeg. Neu, os ydym yn ystyried ei bod yn angenrheidiol, gallwn agor achosion ein hunain.

Y grwpiau mwyaf cyffredin o bobl rydym yn derbyn pryderon oddi wrthynt yw:

- Claf neu berson sy'n derbyn gwasanaethau nyrs, bydwaig neu gydymaith nyrsio

- Aelod o'r cyhoedd
- Cyflogwr neu reolwr y nyrs, bydwaig neu gydymaith nyrsio
- Yr heddlu
- Nyrs, bydwaig neu gydymaith nyrsio yn atgyfeirio eu hunain
- Rheoleiddwyr iechyd a gofal cymdeithasol eraill.

Gallwch ganfod rhagor o wybodaeth am sut i leisio pryderon ar ein [gwefan](#).

Pryderon y gallwn ac na allwn eu hystyried

Dim ond pryderon sy'n ymwneud â nyrs, bydwaig neu gydymaith nyrsio sydd ar ein cofrestr ar hyn o bryd y gallwn eu hystyried. Os yw'r pryderon yn ymwneud â gweithwyr iechyd neu ofal cymdeithasol eraill, byddwn yn eu cyfeirio at y rheoleiddiwr perthnasol neu'r heddlu, os yw'n briodol.

Ein rôl yw penderfynu a yw unrhyw bryderon am addasrwydd nyrs, bydwaig neu gydymaith nyrsio i ymarfer yn gofyn i ni gymryd camau i amddiffyn y cyhoedd.

Gallwn edrych ar sawl math o bryder, gan gynnwys:

- Camymddwyn (gan gynnwys camymddwyn clinigol)
- Diffyg cymhwyster
- Euogfarnau troseddol
- Salwch difrifol
- Heb fod â'r wybodaeth angenrheidiol o'r iaith Saesneg.

Byddwn hefyd yn ymchwilio i achosion lle mae'n ymddangos bod rhywun wedi cael mynediad i'n cofrestr yn dwyllodrus neu'n anghywir.

Sut rydym yn delio â phryderon a godwyd â ni

Pan fyddwn yn derbyn pryder am addasrwydd rhywun i ymarfer (a elwir yn aml yn 'atgyfeiriad'), byddwn yn edrych arno yn fanwl i benderfynu a oes angen gweithredu rheoleiddio. Gelwir hyn yn sgrinio, sef cam cyntaf ein proses addasrwydd i ymarfer ac i wneud y penderfyniad hwn, rydym yn archwilio tri chwestiwn allweddol:

- A ydym wedi derbyn pryder, yn ysgrifenedig, am nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio sydd ar ein cofrestr?
- A oes tystiolaeth o bryder difrifol y gallai fod angen i ni gymryd camau rheoleiddiol i amddiffyn y cyhoedd?
- A oes tystiolaeth glir i ddangos bod y nyrs, y fydwraig neu'r cydymaith nyrsio yn addas i ymarfer ar hyn o bryd?

Gall rhai o'r camau y gallwn eu cymryd i'n helpu i asesu pryderon a phenderfynu a oes angen unrhyw gamau rheoleiddio gynnwys:

- Ystyried y wybodaeth yr ydym wedi'i derbyn i ddeall a fyddai'r pryderon a godwyd yn haeddu gweithredu rheoleiddiol
- Gofyn am fwy o wybodaeth gan y person a gysylltodd er mwyn i ni ddeall eu pryderon yn llawn
- Gwirio ein cofnodion i weld a yw pryderon wedi'u codi o'r blaen am y nyrs, y fydwraig neu'r cyswllt nyrsio
- Casglu gwybodaeth gan eu cyflogwr

- Cymryd datganiadau gan eraill a allai fod wedi bod yn dyst i ddigwyddiadau a chasglu tystiolaeth arall fel nodiadau, adroddiadau neu gofnodion
- Gofyn i'r nyrs, y fydwraig neu'r cyswllt nyrsio am eu hymateb i'r pryderon a pha gamau maen nhw wedi'u cymryd i gryfhau neu newid eu hymarfer ers i unrhyw ddigwyddiad ddigwydd.

Mae difrifoldeb yn gysyniad pwysig sy'n ein helpu i benderfynu a ddylem weithredu ar bryderon a godwyd â ni. Er mwyn ein helpu i benderfynu ar ddifrifoldeb pryder, rydym yn edrych ar y risgiau posibl a allai godi pe na bai'r nyrs, y fydwraig neu'r cydymaith nyrsio yn mynd i'r afael â'r pryderon hyn neu'n eu cywiro. Gallai'r risgiau hyn gynnwys risgiau i gleifion, pobl sy'n defnyddio gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol ac, mewn rhai achosion, hyder y cyhoedd ym mhob nyrs, bydwraig a chydymaith nyrsio.

Rydym ond yn cymryd camau os ydym yn credu bod y nyrs, y fydwraig neu'r cydymaith nyrsio ar hyn o bryd yn peri risg i'r cyhoedd, neu os yw'r pryderon mor ddifrifol y byddai'n niweidio ymddiriedaeth a hyder y cyhoedd yn y proffesiynau nyrsio a bydwreigiaeth.

Gallwch ddarllen mwy am sut rydym yn ymdrin â phryderon ar ein [gwefan](#).

Camau rheoleiddio y gallwn eu cymryd i amddiffyn y cyhoedd

Yn y rhan fwyaf o achosion a dderbyniwn, rydym yn penderfynu nad oes angen i ni gynnal ymchwiliad ychwanegol i'r pryderon a godwyd. Eleni, roedd 72 y cant o'n penderfyniadau yn y cam sgrinio i gau'r achos. Rydym yn darparu rhagor o wybodaeth am hyn yn adran crynodeb ystadegol yr adroddiad hwn.

Lle bo angen, gallwn gymryd camau dros dro brys i amddiffyn y cyhoedd wrth i ni ymchwilio i bryderon. Rydym yn gwneud hyn trwy ofyn i banel annibynnol ystyried gwneud gorchymyn dros dro.

Mae dau fath o orchmynion dros dro:

- Gorchymyn amodau ymarfer dros dro, sy'n gosod amodau y mae'n rhaid i'r nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio gydymffurfio â nhw. Gallai enghraifft o amod fod y gweithiwr proffesiynol sy'n cael ei oruchwylio gan weithiwr proffesiynol cofrestredig arall wrth ymarfer
- Gorchymyn atal dros dro sy'n atal cofrestriad y nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio dros dro.

Gellir canfod rhagor o wybodaeth am orchmynion dros dro ar ein [gwefan](#).

Ar ôl i ni ymchwilio'n drylwyr i bryderon, byddwn yn gofyn i'n harchwilwyr achosion ystyried yr achos a gallant benderfynu i:

- Gau'r achos heb ragor o weithredu os nad oes pryderon diogelu'r cyhoedd
- Rhoi cyngor i'r nyrs, y fydwraig neu'r cydymaith nyrsio i'w hatgoffa o'r safonau proffesiynol y mae'n rhaid iddynt eu cynnal
- Cyhoeddi rhybudd i'r nyrs, y fydwraig neu'r cydymaith nyrsio
- Cytuno ar ymrwymïadau â'r nyrs, y fydwraig neu'r cydymaith nyrsio, sy'n gyfres o gamau y mae'n rhaid iddynt eu cymryd i ddychwelyd i ymarfer diogel ac effeithiol
- Atgyfeirio'r achos at y Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer lle bydd yn cael ei glywed mewn gwrandawriad neu gyfarfod.

I ddarllen mwy am waith ein harchwilwyr achosion, ewch i'n [gwefan](#).

Os nad yw'r nyrs, y fydwraig neu'r cydymaith nyrsio yn dadlau ffeithiau'r achos neu nad yw'n awyddus i fynychu gwrandawriad, gallwn gynnal cyfarfod i ddod o hyd i ganlyniad y cytunwyd arno. Cynhelir cyfarfodydd yn breifat. Mae'r panel yn ystyried yn ofalus y dystiolaeth ysgrifenedig a ddarparwn ac unrhyw dystiolaeth ysgrifenedig mae'r nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio yn ei roi i ni ymlaen llaw.

Os nad yw'r nyrs, y fydwraig neu'r cydymaith nyrsio yn derbyn ffeithiau'r achos, neu os ydynt yn gofyn am wrandawriad, neu os nad yw cyfarfod yn cael ei ystyried yn briodol fel arall, byddwn yn cynnal gwrandawriad i ystyried yr achos. Fel arfer, cynhelir gwrandawriadau yn gyhoeddus. Yn y gwrandawriad rydym yn esbonio beth yw ein pryderon rheoleiddio ac yn galw tystion i roi tystiolaeth. Gall y nyrs, y fydwraig neu'r cyswllt nyrsio fynychu a chael eu cynrychioli. Maen nhw, neu eu cynrychiolydd, yn esbonio beth yw eu hymateb i'n pryderon ac yn galw tystion i roi tystiolaeth. Gall gwrandawriadau fod yn brofiad llawn straen i'r rhai sy'n cymryd rhan, ond weithiau maent yn ofynnol i ddatrys gwahaniaethau yn y dystiolaeth rhwng y partïon.

Gallwch ddarllen rhagor am sut rydym yn penderfynu a ddylid anfon achos i wrandawriad neu gyfarfod ar ein [gwefan](#).

Mewn gwrandawriad neu gyfarfod, gall panel annibynnol wneud un o'r canlynol:

- Rhoi gorchymyn rhybuddiad am hyd at bum mlynedd
- Gosod amodau ymarfer y mae'n rhaid cydymffurfio â nhw am hyd at dair blynedd
- Atal o'r gofrestr am hyd at flwyddyn
- Taro oddi ar y gofrestr
- Cau'r achos heb unrhyw gamau ychwanegol.

Mae rhagor o wybodaeth am y camau y gall ein panelau annibynnol eu cymryd ar gael ar ein [gwefan](#).

Mae ein proses symud gytunedig yn caniatáu i nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio dynnu eu hunain o'n cofrestr heb yr angen am wrandawriad neu gyfarfod os ydym yn fodlon ei bod er budd y cyhoedd i wneud hynny. Gellir cytuno ar hyn ar unrhyw gam o'r broses addasrwydd i ymarfer ac mae'n ein galluogi i amddiffyn y cyhoedd ar y cyfle cyntaf phosibl tra hefyd yn lleihau'r effaith ar bobl o fod yn rhan o'n prosesau rheoleiddio. Rydym yn darparu manylion am nifer yr achosion a ddatryswyd gan ddiswyddiadau y cytunwyd arnynt ymhellach ymlaen yn yr adroddiad hwn.

Gallwch ganfod rhagor o wybodaeth ar ein proses ddiswyddiadau a gytunwyd ar ein [gwefan](#).

Gwybodaeth gyhoeddus am ein penderfyniadau

Mae gwybodaeth am wrandawiadau sydd i ddod a phenderyniadau panel diweddar ar ein gwefan. Pan wneir penderfyniadau rheoleiddiol ynghylch addasrwydd rhywun i ymarfer, rydym yn esbonio'r rhesymau i'r person a gododd y pryderon â ni ac i'r nyrs, y fydwraig neu'r cydymaith nyrsio dan sylw.

- Os byddwn yn penderfynu cymryd camau rheoleiddio i ddiogelu'r cyhoedd, rydym yn cyhoeddi gwybodaeth ar ein gwefan fel y gall unrhyw un weld y penderfyniadau rydym yn eu cymryd a pham
- Pan fydd panel yn gosod gorchymyn dros dro, rydym yn cyhoeddi'r canlyniad ac yn ei nodi ar gofnod y nyrs, y fydwraig neu'r cyswllt nyrsio ar y gofrestr
- Pan fydd arholwyr achos yn cyhoeddi rhybudd neu'n cytuno ar ymrwymadau, mae'r honiadau a'r canlyniad yn cael eu cyhoeddi gyda chofnod y nyrs, y fydwraig neu'r cyswllt nyrsio ar y gofrestr
- Pan fydd panel yn penderfynu cyhoeddi rhybudd, amodau ymarfer, atal, neu orchymyn taro, rydym yn cyhoeddi rhesymau llawn y panel ac yn nodi'r canlyniad ar gofnod y nyrs, y fydwraig neu'r cyswllt nyrsio ar y gofrestr.

Mewn achosion sy'n ymwneud ag iechyd unigolyn neu sydd â gwybodaeth bersonol sensitif arall, rydym yn dal i gyhoeddi gwybodaeth, fel arfer yn llai manwl. Yn y modd hwnnw, rydym yn diogelu'r cyhoedd ac yn parchu preifatrwydd yr unigolyn.

Pan fyddwn yn penderfynu cau achos heb unrhyw gamau ychwanegol, nid ydym fel arfer yn cyhoeddi gwybodaeth oherwydd nad oes unrhyw reswm i wneud hynny i amddiffyn y cyhoedd ac mae gennym gyfrifoldeb i ddiogelu preifatrwydd y rhai sy'n gysylltiedig. Mae rhagor o wybodaeth am ein canllawiau cyhoeddi ar gael ar ein gwefan.

Mae ein cofrestr o nyrsys, bydwragedd a chmdeithion nyrsio [ar-lein](#).

**Addasrwydd
i ymarfer:
ein gwaith yn
2024-2025**

Mae gwella prydlondeb ein penderfyniadau yn y broses addasrwydd i ymarfer a lleihau nifer yr achosion yn ein llwyth achosion addasrwydd i ymarfer wedi bod yn flaenoriaeth i'n sefydliad ers nifer o flynyddoedd. Rydym yn gwybod bod gwneud penderfyniadau teg a diogel ar ein hachosion yn rhan allweddol o'n dyletswyddau diogelu cyhoeddus. Mae gwneud y penderfyniadau hynny mewn ffordd amserol yn lleddfu straen y broses ar y rhai sy'n cymryd rhan.

Byddwn bob amser yn gweithredu os oes angen, gan gynnwys tynnu gweithwyr proffesiynol o'n cofrestr yn yr achosion mwyaf difrifol. Ond y rhan fwyaf o'r amser, y ffordd orau o gadw pobl yn ddiogel yw dysgu o ddigwyddiadau ac atal pethau tebyg rhag digwydd eto yn y dyfodol.

Ein Cynllun Addasrwydd i Ymarfer

Ym Mawrth 2024, cymeradwyodd ein Cyngor y Cynllun Addasrwydd i Ymarfer 18 mis a oedd yn nodi ymyriadau tactegol gyda newidiadau strwythurol i wella prosesau addasrwydd i ymarfer. Fel rhan o hyn, cawsom hefyd fuddsoddiad o £30 miliwn i gefnogi adnoddau ein pobl yn dilyn ein datblygiad o gynllunio'r gweithlu.

Mae'r buddsoddiad hwn yn caniatáu inni ddefnyddio ein contractau cyfreithiol allanol mewn gwahanol ffyrdd a darparu adnoddau ychwanegol i gefnogi ein gweithrediadau dyfarnu. Roedd ymyriadau tactegol yn canolbwyntio ar reoli risg, cynorthwyo'r gweithlu, a sicrhau llwythi achosion rheoladwy, gan greu capasiti ar gyfer newidiadau hirdymor. Roedd mentrau allweddol yn cynnwys gwella ansawdd atgyfeirio, sicrhau dilyniant amserol achosion, a chryfhau prosesau gwneud penderfyniadau i wella diogelu'r cyhoedd.

Roedd prif gynlluniau a chanlyniadau yn cynnwys:

1. Ansawdd atgyfeiriadau a chymorth rhanddeiliaid:

- Adolygu meini prawf atgyfeirio ac addysgu cyflogwyr a'r cyhoedd i leihau atgyfeiriadau amhriodol
- Cryfhau canllawiau Gorchymyn Dros Dro i sicrhau cyfyngiadau amserol ar ymarfer proffesiynol lle bo angen
- Ehangu arbenigedd clinigol a diogelu i wella'r broses o wneud penderfyniadau a hynt achosion
- Adnabod a chynorthwyo gweithwyr proffesiynol sy'n ymwneud â phrosesau addasrwydd i ymarfer.

2. Dilyniant achosion effeithlon yng nghamau sgrinio ac ymchwiliadau:

- Ehangu timau sgrinio i leihau oedi a sicrhau asesiadau risg amserol
- Gwerthuso'r cyflwyniad o dîm sgrinio pwrpasol ar gyfer atgyfeiriadau cyhoeddus
- Dyrannu achosion yn seiliedig ar gymhlethdod i sicrhau bod ymchwilwyr sydd â'r arbenigedd cywir yn eu rheoli.

3. Adeiladu capasiti a newid cynaliadwy mewn ymchwiliadau a gwrandawiadau:

- Cynyddu allanol i gwaith cyfreithiol i reoli llwythi achosion yn effeithiol
- Symleiddio adolygiadau cyfreithiol a safonau cyflwyno achosion ar gyfer effeithlonrwydd
- Gwellu offer goruchwyllo ac adrodd rheoli i wella dilyniant achosion
- Gwellu dyraniad panelau, cydlyniant hyfforddiant a gwrandawiadau i wella ansawdd a phrydlondeb penderfyniadau.

4. Buddsoddi mewn pobl a systemau:

- Recriwtio a chadw gweithwyr proffesiynol medrus i drin llwythi achosion cymhleth yn effeithiol. Fe wnaethom recriwtio bron i 80 o rolau ychwanegol i gefnogi cyflawni ein cynllun
- Gwellu hyfforddiant, contractau a chymorth i aelodau panel ac aseswyr cyfreithiol
- Cryfhau defnydd data a monitro perfformiad i gynorthwyo gwneud penderfyniadau
- Paratoi ar gyfer gweithredu system reoli achosion newydd yn 2025.

Blwyddyn i mewn i'r cynllun, rydym wedi dechrau gweld cynnydd ystyrlon mewn sawl maes hanfodol:

- Lleihau oedran canolrifol yr achosion agored ar draws sawl cam o'n prosesau. Mae'r cynnydd hwn wedi bod yn arbennig o ystyrlon i unigolion a brofodd oedi hir yn y broses o'r blaen. Mae datrys achosion yn gyflymach wedi helpu i leihau ansicrwydd i weithwyr

proffesiynol a'r cyhoedd. Mae wedi galluogi nyrsys a bydwagedd i symud ymlaen yn hyderus wrth sicrhau bod y rhai sy'n codi pryderon yn cael canlyniadau amserol

- Rydym wedi gwneud cynnydd sylweddol wrth leihau oedi wrth wneud penderfyniadau. Mae'r amseroedd i neilltuo atgyfeiriad i drin achos wedi gwella gyda gostyngiad sylweddol yn nifer yr achosion sy'n aros i gael eu neilltuo. Ar y cam dyfarnu, mae ymdrechion ffocws hefyd wedi arwain at ostyngiad sylweddol yn nifer yr achosion sy'n aros am adolygiad cyfreithiol
- Ym Mawrth 2025, fe wnaethom gyflawni ein nifer uchaf o benderfyniadau sgrinio mewn un mis mewn pum mlynedd, gan sicrhau bod achosion yn cael eu trafod yn fwy prydlon. Mae penderfyniadau amserol yn golygu bod llai o bobl yn profi pryder diangen wrth aros am ganlyniad
- Mae offer newydd a gwelliannau prosesau wedi symleiddio rheoli achosion, gan wella tegwch ac effeithlonrwydd.
- Mae offer pwysoli achosion bellach yn asesu achosion yn seiliedig ar gymhlethdod a risg, gan sicrhau triniaeth briodol a dosbarthiad llwyth gwaith tecach. Mae'r offer hyn wedi'u cyflwyno mewn meysydd allweddol a byddant yn cael eu hehangu ymhellach
- Mae gwelliannau prosesau yn cryfhau cysondeb ac ansawdd penderfyniadau, gan fod o fudd i'r rhai sy'n ymwneud ag achosion a'n timau

Mae'r newidiadau hyn yn cynorthwyo llesiant staff ac yn gwella cyflawni gwasanaeth yn gyffredinol.

- Rydym wedi gwella gallu a phrofiad gwrandawiadau, gyda gwelliannau sylweddol i wrandawiadau personol a rhithwir i sicrhau bod achosion yn cael eu clywed yn fwy effeithlon:
- Bydd buddsoddi yn ein canolfannau gwrandawiadau yn galluogi cyfran uwch o wrandawiadau i ddigwydd yn y cnawd, gan ddechrau yn Llundain a Chaeredin. Disgwylir i hyn wella effeithlonrwydd

- Mae gan fwy o achosion bellach ddyddiad gwrandawiad wedi'i ddyrannu, gan ddarparu mwy o sicrwydd i'r rhai sy'n gysylltiedig
- Mae agwedd gytbwys at wrandawiadau yn y cnawd, rhithwir a hybrid yn caniatáu inni wneud penderfyniadau cyflymach a dod ag achosion i ben yn fwy effeithiol wrth reoli costau.

Mae'r newidiadau hyn yn ein helpu i ymateb yn fwy effeithiol i anghenion pobl tra'n sicrhau'r effaith orau bosibl.

Canfyddiadau Adolygiad Diwylliant Annibynnol

Arweiniodd cyhoeddi'r Adolygiad Diwylliant Annibynnol o'n diwylliant yng Ngorffennaf 2024 at fwy o graffu ar ein gwaith achos addasrwydd i ymarfer. Gwnaeth yr adolygiad nifer o argymhellion i wella rheolaeth ein hachosion addasrwydd i ymarfer.

Nododd yr adolygiad hefyd brofiadau annerbyniol o hiliaeth, gwahaniaethu ac aflonyddu na ddylid eu goddef. Tynnodd sylw hefyd at yr effaith y gall amgylcheddau dan bwysau ei chael ar ymddygiad, perfformiad a lles. Mae ein pobl yn ganolog i gyflawni'r Cynllun Addasrwydd i Ymarfer yn llwyddiannus ac i gael y canlyniadau yr ydym am eu gweld ohono, mae'n rhaid i'n diwylliant hefyd newid.

Rydym yn buddsoddi yn ein harweinwyr a'n rheolwyr ac yn buddsoddi yn niogelwch seicolegol ein timau i wella lles a boddhad ein pobl a pherfformiad ein timau.

Fe wnaethom gymryd camau i sefydlogi ein gweithlu trwy drosi mwy na 140 o bobl o gontractau cyfnod

penodol i gontractau parhaol. Ar gyfer recriwtio yn y dyfodol i rolau addasrwydd i ymarfer, rydym wedi symud at ganolbwyntio ar recriwtio parhaol lle bo hynny'n bosibl. Yn ogystal, fe wnaethom weithredu'r defnydd o restrau aros i helpu i lenwi swyddi gwag yn gyflymach a lleihau'r angen am ymgyrchoedd recriwtio lluosog. Ar ddiwedd 2024-2025, roedd y gyfradd trosiant o fewn Rheoleiddio Proffesiynol wedi gostwng i 8.3 y cant sy'n is na tharged y sefydliad.

Un o'r argymhellion o'r Adolygiad Diwylliant Annibynnol oedd lleihau'r llwyth achosion yn ein cam sgrinio o hanner; Rydym wedi dechrau gweld llwyddiant yn y maes hwn wrth i'r perfformiad gwell ddechrau cadw i fyny â'r gyfradd atgyfeirio uchel. Fe wnaethom gynyddu ein capasiti o fewn y timau sgrinio trwy recriwtio swyddogion achos ychwanegol a gwneuthurwyr penderfyniadau sgrinio, ac ail-leoli adnoddau i ateb y galw.

Yn Ionawr 2025 fe wnaethom ddod â chymorth arbenigol gan PwC i'n helpu

i gyflymu'r gwaith hwn. Ochr yn ochr â darparu cymorth llwyth achosion i'n helpu i symud rhai o'n hachosion risg is ymlaen wrth sgrinio, gweithiodd PwC ochr yn ochr â ni i archwilio gwahanol ymyriadau a ffyrdd o weithio i gyflymu'r broses o gyflawni ein Cynllun Addasrwydd i Ymarfer.

Argymhellodd yr Adolygiad Diwylliant Annibynnol hefyd ein bod yn ceisio arbenigedd allanol i ddarparu mewnwelediad, cefnogaeth a chynghor ar ein Cynllun Addasrwydd i Ymarfer. Ym mis Hydref 2024, ymunodd Anthony Omo, Cwnsler Cyffredinol a Chyfarwyddwr Addasrwydd i Ymarfer yn y Cyngor Meddygol Cyffredinol, â ni ar secondiad tri mis, i ddarparu cymorth cynghori ar welliannau ychwanegol i symud ein hachosion ymlaen mewn ffordd fwy amserol.

Yn Ionawr 2025 roeddem yn falch o groesawu'r Athro Donna O'Boyle o Lywodraeth yr Alban ar secondiad 12 mis i gefnogi'r gwelliannau i'n proses addasrwydd i ymarfer ymhellach. Yn nyrs gofrestredig o ran cefndir ac yn fwyaf diweddar fel Cynghorydd Rheoleiddio Proffesiynol yn Llywodraeth yr Alban, rydym wedi bod yn ddiolchgar am ei chynghor rheoleiddio clinigol uwch arbenigol a'i chanllawiau ar ein proses addasrwydd i ymarfer. Rydym yn falch ei bod ym Mai 2025 wedi cael ei phenodi i rôl Cyfarwyddwr Gweithredol Dros Dro ar gyfer Ymarfer Proffesiynol fel y gall yr NMC elwa yn ehangach o'i harbenigedd. Mae'r mewnwelediad a'r cynghor clinigol a chofrestredig allanol yn bwysig i ni, ac rydym wedi gwerthfawrogi cymorth yr Athro O'Boyle. Rydym yn ystyried sut orau i barhau â hyn yn dilyn ei rôl newydd.

Ailgydgyfeirio'r cynllun

Mae'r Cynllun Addasrwydd i Ymarfer wedi ysgogi newid cadarnhaol, ond mae heriau newydd yn gofyn am addasiadau parhaus. Er bod ymyriadau wedi'u targedu wedi gwella canlyniadau, tynnodd pwysau cynyddol sylw at yr angen am weithredu mwy pendant i gynnal cynnydd a gwneud y mwyaf o'r effaith.

Roedd nifer yr atgyfeiriadau newydd i'r broses yn fwy na'r rhagolygon cychwynnol yn gyson, gan roi pwysau ar y system. Mae rheoli'r cynnydd parhaus hwn yn effeithiol yn hanfodol i gynnal effeithlonrwydd ac ansawdd gwasanaeth. Byddai peidio â chymryd camau beiddgar yn ein rhoi mewn perygl o fethu â chadw i fyny â llwyth yr achosion, gan wrthdroi'r cynnydd yr oeddem wedi'i wneud.

Roedd y cynllun yn canolbwyntio i ddechrau ar brydlondeb a diogelwch, gyda chyfnodau diweddarach yn mynd i'r afael ag ansawdd, gwasanaeth sy'n canolbwyntio ar y person, ac effeithlonrwydd cost. Fodd bynnag, mae blaenoriaethau ychwanegol fel diogelu, gwelliannau data, a newid diwylliannol wedi ymestyn adnoddau. Bydd yr angen i ailganolbwyntio ymdrechion ar y meysydd mwyaf taer yn sicrhau gwelliannau ystyrion i'r cyhoedd, gweithwyr cofrestredig a staff.

Mae rhai o'r heriau i gyflawni newid ar raddfa fawr yn cynnwys cynnydd cynhyrchiant arafach na'r disgwyl, tanfuddsoddi hanesyddol mewn datblygu staff, a'r angen am flaenoriaethau clir.

Mae'r Adolygiad Diwylliant Annibynnol yn atgyfnerthu'r brys o fynd i'r afael â'n llwyth achosion, rheoli achosion cymhleth yn fwy effeithiol a gwella profiadau ein rhanddeiliaid.

Er ein bod wedi gwneud cynnydd da fel yr amlygir uchod, mae'r system yn parhau o dan bwysau. Yn Ionawr 2025 fe wnaethom gyflwyno cynllun wedi'i ailgydgyfeirio i'r Cyngor, a adnabu ymyriadau a allai gael eu:

- Cau oherwydd eu bod wedi cael eu cyflawni ac roedd gwaith wedi cael ei sefydlu yn awr o fewn gweithrediadau neu lle daeth yn amlwg na fyddent yn cyflawni buddion disgwyliedig ac y gallem wneud y mwyaf o ddefnydd adnoddau
- Ailffocysu yn unol â dysgu o chwe mis cyntaf y cynllun i gyflawni canlyniadau disgwyliedig
- Cyflwyno i fynd i'r afael ag argymhellion o'r Adolygiad Diwylliant Annibynnol, dysgu trosoli o chwe mis cyntaf y cynllun neu oherwydd ein bod wedi eu hadnabod i gael eu cyflawni ar ddim cost ychwanegol a chyflawni effaith gardarnhaol yn y tymor byr.

Fe wnaethom hefyd amlinellu ein cynlluniau i ymgymryd â chyfres o gamau gweithredu ar unwaith i fynd i'r afael â phwysau uniongyrchol, gwella effeithlonrwydd a sefydlu sylfaen ar gyfer cynnydd parhaus.

Fodd bynnag, mae'n rhaid i ni weithredu'n benderfynol i gyflymu gwelliant, cefnogi ein timau a chyflawni'r newid trawsnewidiol sydd ei angen i amddiffyn y cyhoedd yn effeithiol.

Mae hyn yn cynnwys meithrin newid diwylliannol yn ein proses i gynnal disgwyliadau a darparu system deg ac effeithlon.

Rydym yn bwriadu cyflymu newid a gwella prosesau yn y ffyrdd canlynol.

Rydym yn mireinio sut rydym yn **rheoli atgyfeiriadau** i leihau oediadau a chanolbwytio adnoddau lle mae eu hangen fwyaf. Mae prif welliannau yn cynnwys:

- Trothwyau a Sgrinio – Sicrhau mai achosion priodol yn unig sy'n symud ymlaen at ymchwiliad
- Penderfynu'n Gynnar – Gweithredu'n gyflym i atal oediadau ac ôl-groniadau diangen.

Bydd y newidiadau hyn yn helpu i reoli atgyfeiriadau cynyddol wrth gynnal hyder a diogelwch y cyhoedd.

Rydym yn gwella sut rydym yn **ymgysylltu â rhanddeiliaid** trwy:

- Ddefnyddio negeseuon eglurach, mwy hygyrch
- Ymgysylltu'n rhagweithiol i adeiladu ymddiriedaeth a mynd i'r afael â phryderon
- Cydbwyso sefydlogi tymor byr â thrawsnewid tymor hir.

Rydym wedi cyflwyno offeryn cwmpasu newydd i flaenoriaethu ac asesu **ystyriaethau cydradoldeb** yn gynharach, gan sicrhau gwneud penderfyniadau tecach a rheoli risg yn well.

Trwy gymryd camau beiddgar, byddwn yn gwneud prosesau addasrwydd i ymarfer yn fwy effeithlon, tryloyw ac ymatebol i anghenion cyhoeddus a phroffesiynol.

Pryderon i'n hymdriniaeth ag achosion addasrwydd i ymarfer

Yn 2023 cododd chwythwr chwiban bryderon am y dull a gymerwyd gennym yn rhai o'n hachosion addasrwydd i ymarfer a oedd yn cynnwys honiadau o wahaniaethu, camymddwyn rhywiol, cam-drin domestig neu ddiogelu.

Fe wnaethom benodi Ijeoma Omambala KC ym mis Tachwedd 2023 i gynnal dau ymchwiliad i'r pryderon, gan ganolbwyntio ar:

- Yr achosion penodol a godwyd fel rhan o'r pryderon am ein gwaith achosion rheoleiddiol
- Ein hymdriniaeth â'r achosion chwythu chwiban.

Mae'r amserlen ar gyfer cyflwyno'r adolygiadau hyn wedi'i hymestyn am amrywiol resymau, ond byddwn nawr yn eu derbyn yn haf 2025.

Ein llwyth achosion

Dechreuon ni eleni â llwyth achosion o 5,994, a oedd mewn perygl o barhau i dyfu wrth i ni weld nifer uchel o bryderon yn cael eu cyfeirio atom bob mis, yn aml yn fwy na'r lefelau rhagolwg misol. Ym mis Medi 2024, cawsom 611 o bryderon, sef y nifer uchaf a dderbyniwyd mewn un mis yn y pum mlynedd diwethaf.

Blwyddyn	Atgyfeiriadau a dderbyniwyd	Achosion a ddaeth i ben	Llwyth achosion terfynol ar ddiwedd blwyddyn	Newid blynyddol mewn llwyth achosion	
				Gwirioneddol	Canran
2021-2022	5,291	5,170	6,469	+112	+2%
2022-2023	5,068	5,832	5,577	-892	-14%
2023-2024	5,774	5,559	5,994	+417	+7%
2024-2025	6,539	6,234	6,357	+363	+6%

Gyda'r ymyriadau a gynlluniwyd o'r Cynllun Addasrwydd i Ymarfer, rydym wedi gallu gwneud buddsoddiad sylweddol yn ein cam sgrinio ac yn ail hanner y flwyddyn gwella perfformiad sydd wedi gweld niferoedd uwch o benderfyniadau sy'n cadw i fyny â nifer y pryderon newydd sy'n cael eu derbyn bob mis.

Fodd bynnag, gwyddom fod angen i ni gymryd camau beiddgar

fel yr amlinellwyd yn gynharach yn yr adroddiad hwn i barhau i wella ansawdd yr atgyfeiriadau a dderbyniwyd a pharhau i wneud cynnydd i leihau ein llwyth achosion cyffredinol.

Mae ein hadran crynodeb ystadegol yn yr adroddiad hwn yn rhoi rhagor o fanylion ar bryderon newydd a dderbyniwyd trwy gydol y flwyddyn.

Sicrhau bod pobl wrth wraidd ein gwaith

Gall ymchwiliadau addasrwydd i ymarfer fod yn brofiad anhygoel o gynhyrfiol a pheri straen i lawer o bobl sy'n cymryd rhan. Gall aelodau o'r cyhoedd a allai fod wedi profi neu fod yn dyst i episod trallodus o ofal gael eu gadael yn teimlo'n fregus neu'n ddig. I weithwyr proffesiynol a all fod yn destun ymchwiliad, gall arwain at bryder, straen ac ofn am ddyfodol eu gyrfa.

Dyna pam rydym yn rhoi pobl wrth wraidd ein gwaith. Rydym yn cynnig amrediad o adnoddau i bobl sy'n anelu at eu cynorthwyo trwy'r broses addasrwydd i ymarfer.

I'r cyhoedd, mae ein llinell gymorth a'n Gwasanaeth Cymorth **Cyhoeddus** ar gael. Mae'r Gwasanaeth Cymorth Cyhoeddus yn gweithio ar draws y broses addasrwydd i ymarfer a gall ddarparu gwybodaeth am sut mae'r broses yn gweithio a gall ymgysylltu a gwrando ar bobl a allai fod yn cael trafferth â'n prosesau. Yn 2024-2025, cyfeiriodd ein staff 809 o bobl at y Gwasanaeth Cymorth Cyhoeddus i'w helpu i gael gwell cymorth trwy'r broses. Yn 2024-2025, digwyddodd 261 o alwadau i mewn rhwng aelodau o'r cyhoedd a'n llinell gymorth (dim data i'w cymharu ar gyfer 2023-2024).

Rydym yn gwybod y gallai fod angen lefelau uwch o gymorth ar rai pobl oherwydd bod ganddynt anghenion ychwanegol cymhleth. Rydym yn cynnig gwasanaeth eiriolaeth i bobl sy'n ymwneud â'n proses addasrwydd i ymarfer, sydd hefyd yn cynnig y defnydd o gyfryngwyr (a all gynorthwyo pobl y gallai fod angen gwasanaethau iaith a lleferydd ar gyfer datganiadau tystion neu gymorth mewn gwrandawriad arnynt).

Yn 2024-2025, roedd saith achos o bobl yn defnyddio ein gwasanaeth cyfryngol (chwech yn 2023-2024) ac 16 atgyfeiriad i'r gwasanaeth eiriolaeth annibynnol.

Gall **gweithwyr proffesiynol** sy'n destun ymchwiliad gysylltu â'r llinell ofal Addasrwydd i Ymarfer. Rydym wedi gweithio'n agosach gyda'n ddarparwr llinell ofal i ddarparu hyfforddiant i drinwyr galwadau a therapyddion fel eu bod yn deall y broses addasrwydd i ymarfer yn well.

Rydym yn gwybod nad oes gan hanner y gweithwyr proffesiynol sydd o dan ymchwiliad addasrwydd i ymarfer gynrychiolaeth. Eleni rydym wedi gwella ein cyfeirio ar gyfer undebau, cyrff cynrychioladol a sefydliadau sy'n gallu cynorthwyo gweithwyr proffesiynol trwy'r broses addasrwydd i ymarfer. Rydym hefyd wedi cryfhau ein cyfeiriadau at sefydliadau sy'n cynorthwyo nyrsys a bydwagedd rhyngwladol trwy gynnwys cymdeithasau nyrsio a bydwreigiaeth rhyngwladol ar ein tudalennau cymorth. Rydym hefyd wedi cynnwys mwy o sefydliadau sy'n gallu cefnogi gweithwyr proffesiynol gyda'u llesiant.

Ar gyfer **cyflogwyr** gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr, rydym yn darparu dolen uniongyrchol i'n Gwasanaeth Cyswllt Cyflogwyr i drafod pryderon am berfformiad gweithiwr proffesiynol, a lle bo'n briodol, gallwn ddarparu cyngor am reoli lleol o'r pryderon hynny. Gall yr ymyrraeth gynnar hon osgoi atgyfeiriadau diangen i addasrwydd i ymarfer.

Yn 2024-2025 cawsom 1,152 o geisiadau am gyngor ar addasrwydd rhywun i ymarfer.

Mae ein llinell gymorth atgyfeiriadau ar gael i unrhyw un sy'n ystyried gwneud atgyfeiriad addasrwydd i ymarfer. Gallwn siarad â phobl ac esbonio pwy ydym ni a beth yw ein rôl. Byddwn yn helpu i benderfynu a ydym yn y sefydliad cywir i ddelio â'u pryderon ac os ydyn nhw'n dymuno gwneud atgyfeiriad, sut y gallwn helpu a pha

gymorth y gallwn ei gynnig drwy'r broses. Gall y sgysiau cynnar hyn â phobl ein helpu i ddeall natur eu pryderon yn well a sicrhau ein bod yn ymchwilio iddynt yn briodol. Yn 2024-2025 cawsom 5,294 o alwadau trwy'r llinell gymorth atgyfeiriadau.

Cynorthwyo a diogelu gweithwyr proffesiynol

Roedd gwella ein trefniadau diogelu yn ffocws sylweddol i'r NMC yn 2024-2025. Er bod ein sgôr cofrestr risg ar gyfer diogelu yn parhau i fod yn uchel, mae nifer o gamau wedi'u cymryd i gryfhau sut rydym yn cynorthwyo pobl sydd mewn perygl o niwed.

Rydym yn adolygu pob atgyfeiriad i nodi a allai fod angen cymorth ychwanegol ar unrhyw unigolion sy'n gysylltiedig mewn ymateb i bryderon diogelu. Lle bo hynny'n briodol, byddwn yn gwneud atgyfeiriadau at sefydliadau allanol. Rydym wedi sefydlu llwybr atgyfeirio newydd ar gyfer yr holl bryderon diogelu ochr yn ochr â llinell ffôn newydd a fydd ar gael i gydweithwyr ei defnyddio mewn achos o argyfwng diogelu ar unwaith.

Ym Medi 2024 fe wnaethom lansio ein canolfan ddiogelu amlddisgyblaethol sy'n adolygu pob achos sy'n cael eu cyfeirio at Reoleiddio Proffesiynol. Mae'r ganolfan yn cynnwys cydweithwyr o'n tîm diogelu, cynghorwyr clinigol iechyd meddwl, y gwasanaeth cymorth cyhoeddus a'r tîm cymorth ac ymgysylltu proffesiynol. Mae hyn yn ein helpu i nodi risgiau diogelu yn gynnar a chynorthwyo pobl mewn perygl cyn gynted â phosibl.

Rhwng Medi 2024 a Mawrth 2025, adolygodd y ganolfan 764 o achosion ag elfen ddiogelu. Mae'r ganolfan yn canolbwyntio ar dri maes allweddol: rhannu gwybodaeth ag asiantaethau sy'n gyfrifol am ddiogelu, rheoli unrhyw risgiau diogelu a chymorth i gael tystiolaeth berthnasol i ddeall risg. Yn nodweddiadol, y mathau mwyaf cyffredin o ganlyniadau yw darparu cyngor i dimau sy'n delio â'r achosion neu'n atgyfeirio at asiantaethau allanol.

Yn ogystal ag achosion canolfan ddiogelu, mae 644 o geisiadau am gyngor diogelu wedi'u gwneud i'r tîm Diogelu. Er mwyn rheoli'r ceisiadau hyn yn effeithiol, mae'r tîm wedi mabwysiadu system newydd o adrodd a chofnodi pryderon i gefnogi'r gwaith o reoli a dadansoddi data diogelu yn well. Mae hyn yn galluogi ein timau i olrhain yn well unrhyw gyngor a chymorth diogelu a roddir trwy gydol oes ein hymwneud ag unrhyw unigolion dan sylw.

Rydym yn cofnodi achosion lle rydym yn dysgu bod gweithiwr proffesiynol wedi cymryd ei fywyd ei hun yn anffodus tra bod ein hachos addasrwydd i ymarfer yn parhau.

Yn 2024–2025 cofnodwyd dwy farwolaeth ac rydym yn aros am achos marwolaeth wedi'i gadarnhau mewn tri achos arall. (2023–2024: pum marwolaeth wedi'u cofnodi)

Mae pob achos yn cael ei adolygu ar lefel uwch i sicrhau ein bod yn nodi

unrhyw ddysgu i wella ein prosesau. Mae gweithwyr proffesiynol yn cael eu cyfeirio fel mater o drefn at ein Llinell Ofal Addasrwydd i Ymarfer annibynnol, sy'n cynnig cyngor emosiynol ac ymarferol cyfrinachol i nyrsys, bydwragedd a chymdeithion nyrsio.

Hyrwyddo cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant

Rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod ein prosesau rheoleiddio yn deg i bawb ac nad oes unrhyw un dan anfantais oherwydd pwy ydyn nhw.

Dywedodd yr Adolygiad Diwylliant Annibynnol wrthym fod angen i ni wneud llawer mwy i ddileu gwahaniaethu ac adeiladu diwylliant cadarnhaol, grymusol a chynhwysol i gydweithwyr NMC a phawb sy'n ymwneud â'n prosesau rheoleiddio. Er mwyn helpu i gyflawni hyn, yn ystod 2024–2025, fe wnaethom ddatblygu Cynllun Trawsnewid Diwylliant tair blynedd a pharhau i wneud cynnydd ar ein hamcanion strategol pobl ac amcanion strategol amrywiaeth a chynhwysiant cydraddoldeb, gan gynnwys lansio fframwaith ymddygiad newydd a chynllun Wedi'ch Grymuso i Godi Llais.

O fewn ein Cynllun Addasrwydd i Ymarfer, rydym wedi gwneud newidiadau i wella ansawdd ac effaith ein Asesiadau Effaith ar Gydraddoldeb (EQIAs). I ddechrau, cafodd EQIAau eu cyfuno mewn un ddogfen, ond mae adolygiad wedi nodi'r angen am ddull wedi'i deilwra mwy. Lle bo angen, mae rhai o'r ffrydiau gwaith yn gofyn am EQIA annibynnol ar gyfer adnabod ystyriaethau EQIA yn gynharach ac yn fwy cadarn fel y gellir ymgorffori'r rhain yn y gwaith o ddylunio a

chyflwyno ffrydiau gwaith.

Rydym wedi datblygu offeryn cwrmpasu 'cyn-EQIA' newydd sy'n asesu gwaith arfaethedig yn erbyn meini prawf nodweddion gwarchodedig, tra hefyd yn cefnogi adnabod a blaenoriaethu'r ffrydiau gwaith hynny y gallai fod angen ymchwil ychwanegol iddynt a chasglu tystiolaeth amdanynt- yn enwedig y rhai sydd â risgiau cyfreithiol posibl neu effeithiau sylweddol ar nodweddion gwarchodedig.

Yn Chwefror 2025 fe wnaethom lansio cynllun peilot o arolwg newydd i gasglu data am brofiadau pobl o fewn y broses addasrwydd i ymarfer. Bydd hyn yn ein cynorthwyo i gael data rheolaidd ynghylch a yw'r gwelliannau rydym yn eu gwneud yn cael yr effaith a fwriadwyd, gan gynnwys sut rydym yn ymgysylltu ac yn cyfathrebu â phobl. Rydym yn rhagweld dechrau adrodd canlyniadau yn ddiweddarach yn 2025.

Yn 2024–2025 fe wnaethom gynnal ymgyrch recriwtio ar gyfer aelodau'r panel annibynnol i eistedd ar ein Pwyllgor Ymchwilio a'r Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer. Mae cynyddu cronfa amrywiaeth ein haelodau panel penodedig wedi bod yn nod allweddol ein hymgyrchoedd recriwtio diweddar.

Mae aelodau'r panel yn chwarae rhan hanfodol wrth wneud penderfyniadau teg ar ein hachosion addasrwydd i ymarfer, felly mae'n hanfodol eu bod yn adlewyrchu amrywiaeth gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr a'r cyhoedd ehangach.

Yn dilyn ein hymgyrch recriwtio ddiweddaraf, fe wnaethom benodi 149 o aelodau newydd o'r panel, 67 ohonynt yn aelodau cofrestredig, gan gynnwys y cydymaith nyrsio cyntaf i gael ei benodi fel aelod o'r panel ers i'r proffesiwn gael ei gyflwyno yn 2019.

Llwyddodd y penodiadau hyn mewn amrywio ein cronfa aelodau panel ymhellach:

- Mae 24 y cant o aelodau'r panel llewg yn dod o gefndiroedd Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig (yn fwy na'r 18.3 y cant a adlewyrchir ym mhoblogaeth y DU)
- Mae 23 y cant o aelodau'r panel cofrestredig bellach o gefndiroedd Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig - cynnydd o wyth y cant. Mae hyn yn mynd â ni'n agosach at ein nod o adlewyrchu'r 31.7 y cant o weithwyr proffesiynol ar y gofrestr sy'n dod o gefndiroedd Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig
- Mae ein data yn dangos bod aelodau'r panel cofrestru mor amrywiol neu'n fwy amrywiol na chyfansoddiad y gofrestr o ran anabledd, cyfeiriadedd rhywiol, rhyw ac amrywiaeth rhywedd
- Mae aelodau llewg y panel yn fwy amrywiol na phoblogaeth ehangach y DU o ran cyfeiriadedd rhywiol ac anabledd.

Gellir dod o hyd i ddata amrywiaeth llawn gan aelodau ein panel, ochr yn ochr â gweithwyr NMC, aelodau'r Cyngor a'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr yn ein tablau data cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant ar ein [gwefan](#).

Fel rheoleiddiwr, ein cyfrifoldeb ni yw mynd i'r afael ag anghydraddoldeb a hyrwyddo amrywiaeth a chynhwysiant ym mhopeth a wnawn.

Mae hynny'n dechrau â chraffu ar ein prosesau ein hunain i sicrhau eu bod yn deg ac yn hygyrch. Mae hefyd yn golygu dal pobl i gyfrif a gweithio gyda'n partneriaid i fynd i'r afael ag anghydraddoldebau sy'n torri ar draws y sector iechyd a gofal cymdeithasol.

Rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod ein prosesau addasrwydd i ymarfer yn deg ac yn ddiduedd.

Rydym am ddeall yn well pam mae grwpiau penodol o weithwyr proffesiynol yn symud ymlaen ymhellach yn ein prosesau addasrwydd i ymarfer a chael canlyniadau mwy difrifol. O ganlyniad, fe wnaethom gomisiynu Prifysgol Greenwich i adolygu achosion a gaeodd rhwng Medi 2019 a Medi 2023 fel rhan o'n rhaglen waith Uchelgeisiol dros Newid i edrych ar a oes unrhyw ragfarnau posibl yn ein proses addasrwydd i ymarfer.

Rydym hefyd yn gwybod bod rhai cyflogwyr yn cyfeirio cyfran uwch o weithwyr proffesiynol gwrywaidd a / neu Ddu o'i gymharu â'r nifer ar ein cofrestr ac weithiau o'i gymharu â demograffeg eu gweithlu eu hunain. Rydym yn defnyddio ein data, ochr yn ochr â thrafodaethau â grŵp dethol o gyflogwyr, i ddeall a dadansoddi hyn yn well. Byddwn yn gweithio'n agos gyda nhw i fonitro a gwella eu dull hymagwedd.

Ochr yn ochr â hyn, rydym eisoes yn bwrw ymlaen ag amrywiaeth o gamau gweithredu drwy ein Cynllun Addasrwydd i Ymarfer i fynd i'r afael â'r materion a amlygwyd yn yr ymchwil:

- Diweddarau ein Hasesiad Effaith ar Gydraddoldeb ar gyfer y cynllun Addasrwydd i Ymarfer er mwyn sicrhau bod ein gweithredoedd yn wybodus, yn feddylgar ac yn gynhwysol
- Cynyddu amrywiaeth ymhlith aelodau ein panel fel eu bod yn adlewyrchu'r gweithlu a phoblogaeth ehangach y DU yn well

- Ymgorffori arbenigedd cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant mewn trafodaethau achos yn gynnar, er mwyn helpu i lunio penderfyniadau teg o'r cychwyn cyntaf
- Buddsoddi mewn hyfforddiant parhaus i'n pobl i feithrin dealltwriaeth o ragfarn anymwybodol ac arfer gorau mewn rheoleiddio cynhwysol.

Parhau i ymrwymo i dryloywder trwy gyhoeddi data'n rheolaidd, gosod nodau clir, ac adrodd ar ein cynnydd er mwyn ein dal ein hunain yn atebol.

Crynodeb ystadegol 2024-2025

05

Ein prif ddangosyddion perfformiad

Er ein bod wedi parhau i ganolbwyntio ar leihau ein llwyth achosion eleni a chyflawni'r Cynllun Addasrwydd i Ymarfer, ein blaenoriaeth ym mhob achos bob amser yw cyflawni canlyniad sy'n amddiffyn y cyhoedd orau cyn gynted â phosibl.

Rydym yn olrhain ein perfformiad yn y maes hwn trwy ein dau ddangosydd perfformiad allweddol (KPIs) yr ydym yn adrodd arnynt yn gyhoeddus trwy gydol y flwyddyn. Yn 2024-2025, ni wnaethom gyrraedd ein targedau ar gyfer y naill na'r llall o'r Dangosyddion Perfformiad Allweddol.

Gorchmynion dros dro wedi'u gosod

Pan ystyriwn fod angen gofyn i banel osod gorchymyn dros dro (IO) ar ymarfer proffesiynol, rydym yn anelu at osod 80 y cant o fewn 28 diwrnod i dderbyn y pryderon. Yn 2024-2025, fe wnaethom osod 65.8 y cant o'r gorchmynion dros dro o fewn 28 diwrnod i dderbyn y pryder. Mae hyn yn gynydd ar berfformiad y flwyddyn flaenorol (2023-2024: 67 y cant).

Er bod niferoedd atgyfeirio uwch wedi rhoi pwysau ychwanegol ar ein timau gorchymyn dros dro, mae'r galw yn cael ei yrru gan gymhlethdod cynyddol y pryderon rydym yn eu derbyn, megis achosion troseddol, ymddygiad y tu allan i ymarfer clinigol a materion diogelu.

Mae newidiadau i'n dogfennau canllawiau yn ystod y blynyddoedd diwethaf, gan gynnwys gwaith achos sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn, cydestun, ymarfer cryfach, gwahaniaethu

ac ymddygiadau y tu allan i ymarfer proffesiynol, wedi cynyddu faint o wybodaeth y mae'n ofynnol i ni ei chasglu cyn y gallwn anfon achos at banel i'w ystyried ar gyfer gorchymyn dros dro. Er mwyn rheoli capasiti yn y maes hwn yn well, rydym wedi symud adnoddau dros dro o achosion risg is.

Prydlondeb wrth ddod ag achosion i ben

Ein nod yw cwblhau 80 y cant o'n hachosion o fewn 15 mis o dderbyn pryderon. Yn 2024-2025, gwnaethom gwblhau 68.4 y cant o achosion o fewn 15 mis o dderbyn pryderon sy'n gynydd ar y flwyddyn flaenorol (2023-2024: 61 y cant).

Mae niferoedd uchel parhaol o atgyfeiriadau trwy gydol y flwyddyn hon yn golygu nad oeddem yn disgwyl cyrraedd y targed hwn eleni – fodd bynnag, fel yr amlygwyd yn gynharach yn yr adroddiad hwn, rydym yn falch o ddechrau gweld gwelliannau mewn prydlondeb ym mhob cam o'r broses addasrwydd i ymarfer o ganlyniad i fentrau o'r Cynllun Addasrwydd i Ymarfer.

Mae methu â bodloni'r KPI hwn eleni hefyd wedi golygu nad ydym wedi bodloni Safon Rheoleiddio Da yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer prydlondeb dilyniant achosion.

Gweithgaredd addasrwydd i ymarfer 2024-2025

Pryderon a dderbyniwyd

Yn 2024-2025, cawsom 6,539 o bryderon newydd, cynnydd (13.2 y cant) o'i gymharu â'r llynedd (2023-2024: 5,774). Mae ein cofrestr wedi parhau i dyfu eleni, gan gynyddu i 853,707 o nyrsys, bydwragedd a chymdeithion nyrsio ar ein cofrestr ar 31 Mawrth 2025.

	2024-2025	2023-2024	2022-2023
Nifer y pryderon a dderbyniwyd	6,539	5,774	5,068
Canran o'r gofrestr	0.77%	0.69%	0.64%

Ffynhonnell pryderon

Mae Tabl 1 yn darparu dadansoddiad o bwy dderbyniodd bryderon yn 2024-2025. Nid oes unrhyw newidiadau sylweddol wedi bod yng nghyfran yr atgyfeiriadau o unrhyw ffynonellau eleni.

Tabl 1

Pwy atgyfeirodd bryderon atom	2024-2025		2023-2024	2022-2023
	Nifer y pryderon newydd	Canran o bryderon newydd	Canran o bryderon newydd	Canran o bryderon newydd
Claf/cyhoedd	2,252	34%	35%	33%
Hunanatgyfeiriad	521	8%	7%	9%
Cyflogwr	1,984	30%	30%	26%
Agorwyd gan yr NMC	232	4%	6%	4%
Gweithiwr proffesiynol arall ar y gofrestr	652	10%	7%	9%
Rheolwiddiwr arallr	20	<1%	<1%	<1%
Atgyfeiriwr anhysbys	485	7%	8%	12%
Unrhyw hybisydd arall	393	6%	6%	6%
Cyfanswm	6,539	100%	100%	100%

Rydym yn asesu'r holl bryderon newydd a godwyd â ni i sicrhau mai ni yw'r sefydliad cywir i weithredu ac a yw'r pryderon yn ddigon difrifol fel bod angen cymryd camau rheoleiddio.

Mae ein canllawiau sgrinio yn nodi'r cwestiynau rydym yn eu gofyn i benderfynu a yw'r pryderon i ni, gan gynnwys a yw'r person y mae'r pryderon amdano yn nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio cofrestredig. Os nad ydym yn gallu adnabod y person sy'n peri pryder fel rhywun ar ein cofrestr, byddwn yn cau'r achos.

Yn 2024-2025 ni wnaethom fwrw ymlaen â 1,594 o achosion lle nad oeddem naill ai'n gallu adnabod nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio, neu na allai'r honiad fyth fod yn bryder difrifol (megis lle mae unigolyn wedi derbyn hysbysiad cosb benodedig am drosedd barcio), felly ni wnaethom gymryd camau ychwanegol i sefydlu a yw'r unigolyn a atgyfeiriwyd ar ein cofrestr. (2023-2024: 1,328 a 2022-2023: 1,323).

Pryderon fesul Gwlad Cofrestredig

Gogledd Iwerddon

152 Nifer y
pryderon

3% Canran
o gyfanswm
pryderon

4% Gwlad fe
cyfran o'r gofrestr

Cymru

234 Nifer y
pryderon

5% Canran
o gyfanswm
pryderon

5% Gwlad fel
cyfran o'r gofrestr

Tramor/UE

135 Nifer y pryderon

3% Canran o gyfanswm pryderon

6% Gwlad fel cyfran o'r gofrestr

Yr Alban

416 Nifer y
pryderon

9% Canran
o gyfanswm
pryderon

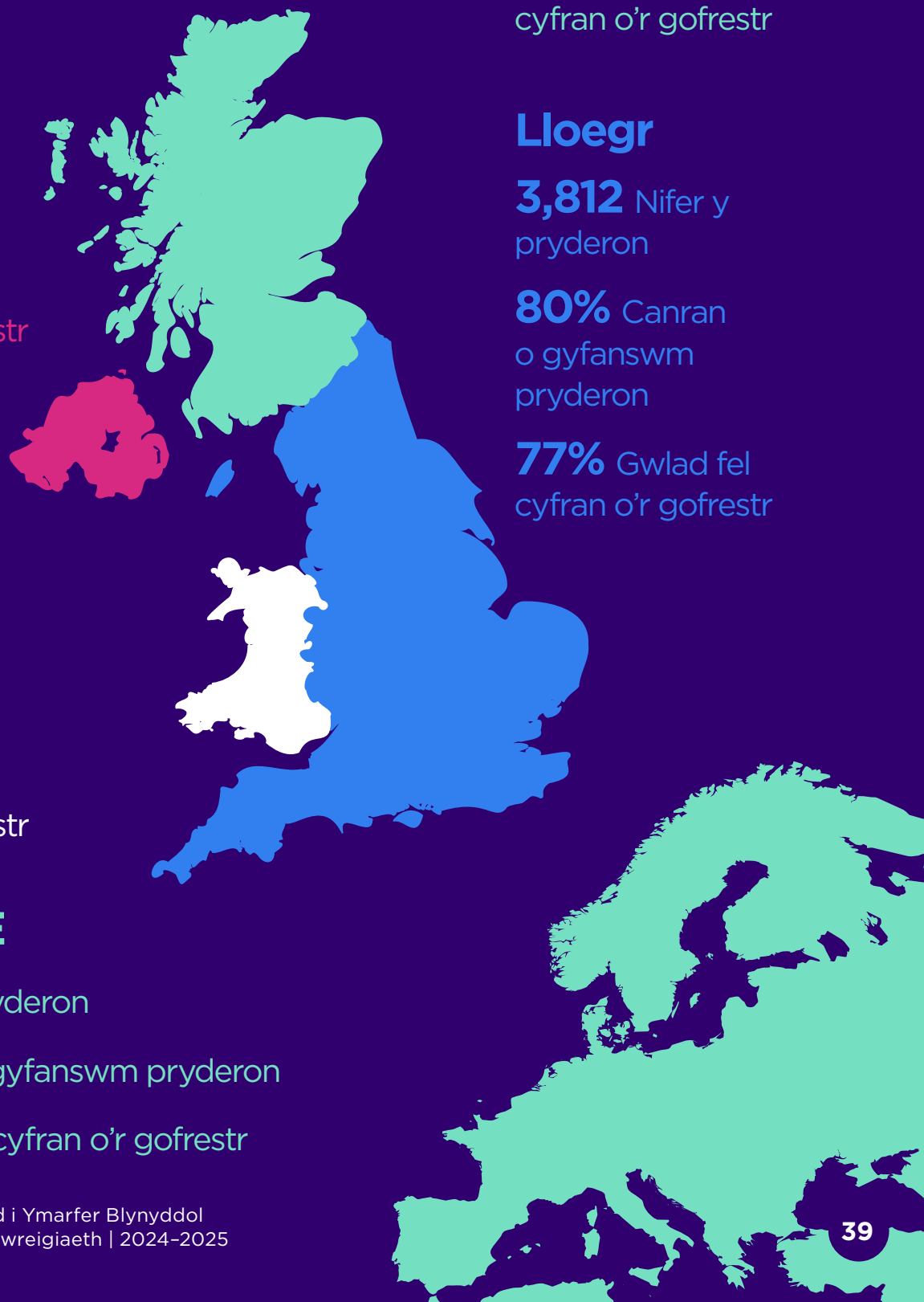
9% Gwlad fel
cyfran o'r gofrestr

Lloegr

3,812 Nifer y
pryderon

80% Canran
o gyfanswm
pryderon

77% Gwlad fel
cyfran o'r gofrestr

Pryderon fesul math o gofrestriad

Gall pobl fod ar fwy nac un rhan o'n cofrestr, er enghraifft fel nyrs a bydwraig. Mae hyn yn cael ei adnabod fel cofrestriad deuol. Mae Tabl 2 yn dangos y pryderon newydd a dderbyniwyd yn 2024–2025 wedi'u dadansoddi fesul math o gofrestriad.

Tabl 2: Pryderon fesul math o gofrestriad

Math o gofrestriad	2024–2025		2023–2024	2022–2023
	Nifer yr atgyfeiriadau newydd	Canran o gyfanswm atgyfeiriadau (canran y gweithwyr proffesiynol ar y gofrestr)	Canran o gyfanswm atgyfeiriadau	Canran o gyfanswm atgyfeiriadau
Nyrs	4,432	93%	93%	94%
Bydwraig	252	5%	6%	5%
Cofrestriad deuol	19	<1%	<1%	<1%
Cydymaith nyrsio	46	1%	<1%	<1%
Cyfanswml	4,749	100%	100%	100%

Canlyniadau asesu cychwynnol

Yn 2024–2025, penderfynom beidio ag ymchwilio i 5,074 o bryderon ar ôl i ni gwblhau ein hasesiad cychwynnol naill ai oherwydd nad oeddem yn credu bod angen gweithredu rheoleiddiol ar y pryderon neu oherwydd nad oeddem yn gallu adnabod nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio ar ein cofrestr fel y soniwyd yn gynharach yn yr adroddiad hwn.

Mae hyn yn cyfateb i 72 y cant o ganlyniadau asesu cychwynnol yn cael eu hystyried nad oes angen ymchwiliad ychwanegol. Mae hyn yr un fath â 2023–2024 pan wnaethom hefyd gau 72 y cant ar ôl asesiad cychwynnol.

Fe wnaethom rannu 506 o adroddiadau cudd-wybodaeth â chorff neu sefydliad rheoleiddio arall (mae'r gudd-wybodaeth a rennir yn tarddu o wahanol ffynonellau gan gynnwys achosion addasrwydd i ymarfer, adroddiad addysg eithriadol a chwythu'r chwiban).

Gorchmynion dros dro

Yn 2024-2025, gosododd ein paneli orchmynion dros dro mewn 691 o achosion i amddiffyn y cyhoedd tra bod ein hymchwiliadau yn parhau, sy'n gynnydd o 11 y cant o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol (2023-2024: 622, 2022-2023: 688). Mae Tabl 3 yn dangos dadansoddiad y ddau fath o orchmynion dros dro y gall ein paneli eu gosod.

Tabl 3: Gorchmynion dros dro a osodwyd

Penderfyniadau gorchymyn dros dro	2024-2025		2023-2024		2022-2023	
	Nifer y gorchmynion dros dro	Canran o orchmynion dros dro	Nifer y gorchmynion dros dro	Canran o orchmynion dros dro	Nifer y gorchmynion dros dros	Canran o orchmynion dros dro
Amodau ymarfer dros dro	373	54%	337	54%	364	53%
Atal dros dro	318	46%	285	46%	324	47%
Cyfanswm	691	100%	622	100%	688	100%

Mae Tabl 4 yn dadansoddi'r nifer o orchmynion dros dro a osodwyd fesul math o gofrestriad.

Tabl 4: Gorchmynion dros dro a osodir yn ôl math o gofrestru

Penderfyniad gorchymyn dros dro	2024-2025				2023-2024				2022-2023			
	Nyrs	Bydwraig	Cydymaith nyrsio	Deuol	Nyrs	Bydwraig	Cydymaith nyrsioe	Deuol	Nyrs	Bydwraig	Cydymaith nyrsio	Deuol
Amodau ymarfer dros dro	354 (54%)	15 (63%)	4 (50%)	0 (0%)	320 (54%)	16 (67%)	1 (25%)	0 (0%)	343 (53%)	18 (62%)	3 (50%)	0 (0%)
Atal dros dro	305 (46%)	9 (38%)	4 (50%)	0 (0%)	274 (46%)	8 (33%)	3 (75%)	0 (0%)	310 (47%)	11 (38%)	3 (50%)	0 (0%)
Cyfanswm	659	24	8	0	594	24	4	0	653	29	6	0

Archwilwyr achosion

Mae'r nifer is o benderfyniadau gan ein harchwilwyr achosion eleni yn adlewyrchu'r trwybwn is o achosion o'r cam ymchwilio yn nhri chwarter cyntaf y flwyddyn. Yn chwarter olaf y flwyddyn roedd y cyfeintiau is yn adlewyrchu dyraniad strategol o adnoddau i gryfhau penderfyniadau sgrinio a lleihau'r llwyth achosion yn effeithiol yn y maes hwn. Disgwylir i'r gefnogaeth hon wedi'i thargedu ddod i ben yn hanner cyntaf 2025-2026, gan ein gosod i ailddechrau capasiti gweithredol llawn ar gam yr archwiliwr achosion.

Rydym yn darparu arweiniad clir i'n gwneuthurwyr penderfyniadau, gan gynnwys ein harchwilwyr achosion, ar yr hyn sy'n ofynnol mewn penderfyniad. Mae'r canllawiau yn helpu i sicrhau bod ein penderfyniadau yn gyson.

Mae Tabl 5 yn dangos canlyniad penderfyniadau'r archwilwyr achosion fesul canlyniad.

Gall ymgymeriadau alluogi gweithiwr proffesiynol i fynd i'r afael â phryderon yn ei bractis a allai gyflwyno risg, ar yr amod nad oes unrhyw rwystrau agwedd. Maent yn nodi ein bod yn credu bod gan weithiwr proffesiynol y potensial i ddangos ei allu i ymarfer yn ddiogel heb gyfyngiadau ac maent wedi'u cynllunio i'w cefnogi wrth wneud hynny.

Nid yw ymgymeriadau yn cyfateb i gau achosion ond yn cynrychioli penderfyniad achos i ateb sy'n caniatáu osgoi gwrandawriad llawn. Rydym yn cyhoeddi'r holl ymrwymïadau y cytunwyd arnynt yn unol â'n canllawiau cyhoeddi ac yn adolygu canlyniadau'n barhaus.

Os nad yw gweithiwr proffesiynol yn cydymffurfio â thelerau ei ymgymeriad, bydd archwilwyr achos yn ailasesu'r ymgymeriad ac, os oes angen, yn cyfeirio'r mater i wrandawriad gerbron panel o'r Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer.

Tabl 5: Penderfyniadau archwilwyr achosion fesul canlyniad

Penderfyniadau archwilwyr achosion	2024-2025	2023-2024	2022-2023
	Nifer yr achosion	Nifer yr achosion	Nifer yr achosion
Atgyfeirio am wrandawriad neu gyfarfod	658 (56%)	800 (50%)	666 (55%)
Cyngor	2 (<1%)	9 (<1%)	6 (<1%)
Rhybudd	74 (6%)	110 (7%)	69 (6%)
Ymgymeriad	116 (10%)	111 (7%)	58 (5%)
Dim camau ychwanegol	321 (27%)	558 (35%)	411 (34%)
Cyfanswm	1,171	1,588	1,210

Mae Tabl 6 yn dadansoddi'r nifer o benderfyniadau archwilwyr achosion fesul math o gofrestriad.

Tabl 6: Nifer o benderfyniadau fesul math o gofrestriad

Penderfyniad archwilwyr achosion	2024-2025				2023-2024				2022-2023		
	Nyrs	Bydwraig	Cydymaith nyrsio	Deuol	Nyrs	Bydwraig	Cydymaith nyrsio	Deuol	Nyrs	Bdwraig	Deuol
Atgyfeirio am wrandawriad neu gyfarfod	634 (57%)	21 (46%)	3 60%)	0 (0%)	766 (51%)	31 (49%)	3 (38%)	0 (0%)	632 (55%)	33 (55%)	1 (50%)
Cyngor	2 (<1%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	7 (<1%)	2 (3%)	0 (0%)	0 (0%)	5 (<1%)	1 (2%)	0 (0%)
Rhybudd	72 (6%)	1 (2%)	1 (20%)	0 (0%)	105 (7%)	4 (6%)	1 (13%)	0 (0%)	66 (6%)	3 (5%)	0 (0%)
Ymgymeriad	109 (10%)	7 (15%)	0 (0%)	0 (0%)	105 (7%)	4 (6%)	1 (13%)	1 (100%)	54 (5%)	3 (5%)	1 (50%)
Dim camau ychwanegol	303 (27%)	17 (37%)	1 (20%)	0 (0%)	533 (35%)	22 (35%)	3 (38%)	0 (0%)	391 (34%)	20 (33%)	0 (0%)
Cyfansymiau	1,120	46	5	0	1,516	63	8	1	1,148	60	2

Mae archwilwyr achosion yn gweithio mewn parau. Mae un yn nyrs neu fydwraig gofrestredig, ac mae un yn berson lleyg. Os nad yw'r archiliwyr achosion yn gallu cytuno ar ganlyniad, mae'n rhaid iddynt gyfeirio'r achos at banel annibynnol o'r Pwyllgor Ymchwilio am benderfyniad. Ni chafodd unrhyw achosion o'r fath eu cyfeirio at y Pwyllgor Ymchwilio yn 2024-2025.

Canlyniadau gwrandawiadau a chyfarfodydd

Yn 2024-2025, cyrhaeddodd ein paneli 647 o benderfyniadau terfynol ar achosion (2023-2024: 620 a 2022-2023: 553) trwy gyfarfodydd a gwrandawiadau. Mae Tabl 7 yn dadansoddi penderfyniadau'r panel fesul math o ganlyniad.

Rydym wedi ymrwymo i ddod o hyd i ffyrdd o ddatrys achosion ar y cam cynharaf priodol o'r broses addasrwydd i ymarfer. Mae hyn yn sicrhau amddiffyniad y cyhoedd tra'n caniatáu i weithwyr proffesiynol barhau i ymarfer yn ddiogel, gan leihau straen ac ansicrwydd y broses addasrwydd i ymarfer trwy osgoi gwrandawiadau llawn. Rydym yn cyflawni hyn trwy ymgysylltu adeiladol â gweithwyr proffesiynol a'u cynrychiolwyr. Pan fydd achos yn gorfod mynd ymlaen i wrandawriad llawn yn dilyn penderfyniad archwiliwr achos, rydym yn canolbwyntio ar ei reoli yn y ffordd fwyaf amserol ac effeithiol bosibl.

Tabl 7: Canlyniad panel

Penderfyniad panel	2024-2025		2023-2024		2022-2023	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Taro i ffwrdd	289	45%	214	35%	191	35%
Atal	156	24%	158	25%	155	28%
Amodau ymarfer	60	9%	85	14%	65	12%
Rhybuddiad	21	3%	31	5%	31	6%
Is-gyfanswm	526	81%	488	79%	442	80%
Ffeithiau heb eu profi	27	4%	38	6%	41	7%
Addasrwydd i Ymarfer heb ei amharu	94	15%	94	15%	67	12%
Achosion wedi eu hatal	0	0%	0	0%	3	<1%
Cyfanswm penderfyniadau	647	100%	620	100%	553	100%

Tabl 8: Canlyniadau panel fesul math o gofestrïad

Penderfyniad y panel	2024-2025				2023-2024				2022-2023			
	Nyrs	Bydwraig	Deuol	Cydymaith nyrsio	Nyrs	Bydwraig	Deuol	Cydymaith nyrsio	Nyrs	Bydwraig	Deuol	Cydymaith nyrsio
Taro i ffwrdd	278 (45%)	10 (30%)	0 (0%)	1 (50%)	210 (35%)	4 (18%)	0 (0%)	0 (0%)	181 (34%)	6 (29%)	2 (67%)	2 (100%)
Atal	144 (24%)	11 (33%)	0 (0%)	1 (50%)	152 (26%)	6 (27%)	0 (0%)	0 (0%)	151 (29%)	4 (19%)	0 (0%)	0 (0%)
Amodau ymarfer	58 (9%)	2 (6%)	0 (0%)	0 (0%)	80 (13%)	4 (18%)	0 (0%)	1 (100%)	60 (11%)	5 (24%)	0 (0%)	0 (0%)
Rhybuddiad	21 (3%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	31 (5%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	28 (5%)	2 (10%)	1 (33%)	0 (0%)
Is-gyfanswm	501	23	0	2	473	14	0	1	420	17	3	2
Ffeithiau heb eu profi	21 (3%)	6 (18%)	0 (0%)	0 (0%)	37 (6%)	1 (5%)	0 (0%)	0 (0%)	40 (8%)	1 (5%)	0 (0%)	0 (0%)
Addasrwydd i Ymarfer heb ei amharu	90 (15%)	4 (12%)	0 (0%)	0 (0%)	85 (14%)	7 (32%)	2 (100%)	0 (0%)	64 (12%)	3 (14%)	0 (0%)	0 (0%)
Achosion wedi eu hatal	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	3 (<1%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
Cyfansymiau cyffredinol	612	33	0	2	595	22	2	1	527	21	3	2

Adolygiadau gorchmynion sylweddol

Llynedd, gwnaeth ein panelau gyfanswm o 468 penderfyniad (2023–2024: 432 a 2022–2023: 486) mewn gwrandawiadau a chyfarfodydd [adolygiadau gorchmynion sylweddol](#) ar achosion ar gyfer gweithwyr cofrestredig oedd yn ddarostyngedig yn wreiddiol naill ai i atal neu amodau ymarfer. O'r rhain, penderfynodd y panel i dynnu'r gweithiwr proffesiynol o'r gofrestr mewn 67 achos (2023–2024: 46 a 2022–2023: 73).

Honiadau a ganfuwyd wedi'u profi mewn dyfarniad

Mae'r tri chategori uchaf o honiadau a brofwyd yn parhau i fod yr un fath â'r blynyddoedd blaenorol. Yn 2024–2025, roedd gofal cleifion yn parhau i fod y categori mwyaf cyffredin, ac yna presgripsiynu a rheoli meddyginiaethau, yna cadw cofnodion. Gostyngodd honiadau a ganfuwyd ychydig mewn presgripsiynu a rheoli meddyginiaethau, tra bo cadw cofnodion wedi gweld cynnydd bach.

Mae'r tabl isod yn dangos y themâu honiadau mwyaf cyffredin (lefel un) a categorïau mwy manwl ym mhob thema (lefel dau).

Honiadau lefel un (% o'r Holl Honiadau)	Honiad lefel dau
Gofal cleifion (19%)	Diagnosis, arsylwi, asesu
	Ymateb amhriodol neu ohiriedig i arwyddion negyddol, gwaethygu, neu ddigwyddiadau
Rhagnodi a rheoli meddyginiaethau (15%)	Peidio â rhoi neu wrthod rhoi meddyginiaeth
	Storio, cludo, paratoi neu waredu amhriodol.
Cadw cofnodion (13%)	Cofnodion cleifion neu glinigol
	Cofnodion cyffuriau neu feddyginiaeth

Cofnodion cofrestr twyllodrus neu anghywir

Bydd ein panelau yn ystyried honiadau bod nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio wedi'i ychwanegu at y gofrestr yn anghywir neu'n dwyllodrus. Os ydyn nhw'n canfod bod yr honiad wedi'i brofi, gall y panel gyfarwyddo'r Cofrestrydd i ddileu neu ddiwygio'r cofnod ar y gofrestr.

Yn 2024–2025, cyfarwyddodd ein panelau i'r Cofrestrydd dynnu nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio o'r gofrestr mewn 18 achos (2023–2024: 35 a 2022–2023: 54).

Pryderon am brofi ar sail cyfrifiadur

Mae'n rhaid i weithwyr proffesiynol a addysgwyd yn rhyngwladol sy'n dymuno ymuno â'n cofrestr yn y DU gwblhau prawf dwy ran i ddangos bod ganddynt yr wybodaeth a'r sgiliau cywir i ddarparu gofal o ansawdd uchel yn y DU. Mae'r prawf yn cynnwys prawf cyfrifiadurol (CBT), y maent fel arfer yn ei sefyll yn eu gwlad gartref, a phrawf ymarferol (OSCE) yr ymgwymerir ag ef yn y DU.

Yn 2023, daethom yn ymwybodol o anghysondebau yn nata canolfan brofi trydydd parti, Canolfan Prawf Yunnick Technologies yn Nigeria. Penderfynodd ymchwiliadau fod y patrwm cyffredinol o brofion yn ystadegol sylweddol gyflymach nag mewn safleoedd profi eraill. Fe wnaethom annilysu'r holl brofion a gymerwyd ar y safle (sy'n effeithio ar 1,995 o unigolion) a lle roedd gennym bryderon bod rhywun wedi cyflawni eu sgôr prawf yn dwyllodrus, fe wnaethom gymryd y camau canlynol:

- Fe wnaethom atgyfeirio 49 o weithwyr proffesiynol ar ein cofrestr at banel annibynnol i benderfynu a oeddent wedi cael mynediad twyllodrus i'r gofrestr.
- Hyd yn hyn, mae 10 unigolyn wedi cael eu tynnu o'r gofrestr yn dilyn canfyddiad y panel eu bod wedi cael mynediad i'r gofrestr trwy ddulliau twyllodrus. Canfuwyd bod gan ddau unigolyn gofnodion anghywir ond caniatwyd iddynt aros ar y gofrestr.
- Rydym yn disgwyl i'r gwarandawiau sy'n weddill gael eu cwblhau erbyn diwedd 2025.

¹ As of May 2025

- Fe wnaethom atgyfeirio 669 o ymgeiswyr at Gofrestrydd Cynorthwyol. Hyd yn hyn, gwrthodwyd 209¹ o geisiadau ar y sail nad yw'r gofynion cymeriad yn cael eu bodloni. Dim ond ar ôl iddo gael ei gwblhau y bydd y Cofrestrydd Cynorthwyol yn ystyried cais.

Symud cytunedig

Mewn rhai achosion addasrwydd i ymarfer, gall y nyrs, y fydwaig neu'r cydymaith nyrsio sydd wrth wraidd achos ofyn am gael ei ystyried i'w symud o'r gofrestr heb yr angen am wrandawriad sylweddol. Gall symud cytunedig gefnogi ein nod i gyrraedd canlyniad sy'n amddiffyn y cyhoedd orau ar y cyfle cynharaf. Gellir gwneud ceisiadau am symud ar unrhyw gam o'r broses addasrwydd i ymarfer.

Mae ein [cyfarwyddyd](#) ar dyniadau cytunedig yn amlinellu sut fydd ein penderfynwyr yn ystyrid cais am dynnu cytunedig ac amgylchiadau lle na fyddai tynnu cytunedig yn briodol.

Ym mhob achos, byddwn yn ystyried yn ofalus a yw er budd y cyhoedd i gadw rhywun ar ein cofrestr fel y gallwn barhau â'n proses addasrwydd i ymarfer – er enghraifft lle mae pryderon difrifol iawn y bydd angen eu hymchwilio'n llawn bob amser a'u rhoi gerbron panel annibynnol.

(Cyn Ebrill 2023 roedd y broses yn cael ei galw yn dynnu gwirfoddol.)

Mae Tabl 9 yn dangos nifer y ceisiadau a dderbyniwyd ac a ganiatawyd yn ystod y tair blynedd ddiwethaf ar gyfer symud y cytunwyd arno (2024–2025 a 2023–2024 yn unig) a symud yn wirfoddol (2022–2023) yn y drefn honno. Nid yw'r ffigurau'n cydbwysu yn ystod y flwyddyn oherwydd bod rhai penderfyniadau yn cael eu cyrraedd yn y flwyddyn ar ôl i'r cais gael ei dderbyn.

Tabl 9: Ceisiadau symud Cytunedig/Gwirfoddol

Symudiadau Cytunedig/ Gwirfoddol	2024-2025	2023-2024	2022-2023
Nifer y ceisiadau	221	339	108
Ceisiadau a ganiatwyd	105	154	60
Ceisiadau a wrthodwyd	146	155	61

Tabl 10: Penderfyniadau symud Cytunedig/Gwirfoddol fesul math o gofrestriad

Symudiadau Cytunedig/ Gwirfoddol	2024-2025			2023-2024		2022-2023	
	Nyrs	Bydwraig	Cydymaith nyrsio	Nyrs	Bydwraig	Nyrs	Bydwraig
Ceisiadau a ganiatwyd	99	6	0	141	13	53	7
Ceisiadau a wrthodwyd	140	3	3	145	10	57	4
Cyfansymiau	239	9	3	286	23	110	11

Eleni oedd y tro cyntaf ers i Gymdeithion Nyrsio gael eu cyflwyno i'r gofrestr yn 2019 i ni dderbyn ceisiadau am dynnu cytunedig gan unigolion ar y rhan hon o'r gofrestr. Ni wnaed unrhyw benderfyniadau symud gwirfoddol am weithwyr proffesiynol cofrestredig deuil.

Adolygiadau ac apeliadau

Adolygu penderfyniadau archwilwyr achosion

Mae gennym y [pŵer i adolygu](#) penderfyniadau archwilwyr yr achosion, gan gynnwys cyngor, rhybyddion ac ymgymeriadau, a gall unrhyw un ofyn i ni wneud hynny.

Mae adolygu penderfyniad yn cael ei wneud mewn dau gam:

- Rydym yn penderfynu a ddylem gynnal adolygiad
- Os ydym yn cynnal adolygiad, gallwn benderfynu naill ai i gynnal

y penderfyniad gwreiddiol neu fod angen penderfyniad newydd.

Mae Tabl 11 yn dangos nifer y ceisiadau a gawsom a'r penderfyniadau a wnaethom yn ystod y flwyddyn. Nid yw'r ffigurau yn cydbwysu yn ystod y flwyddyn oherwydd nad oedd rhai adolygiadau wedi'u cwblhau yn y flwyddyn y derbyniwyd ceisiadau.

Mae dysgu o adolygiadau yn llywio hyfforddiant a gweithgareddau gwella ansawdd eraill ein hymchwilwyr a'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau.

Tabl 11: Pŵer i adolygu penderfyniadau

Cam pŵer i adolygu	2024-2025	2023-2024	2022-2023
Cyfanswm ceisiadau am adolygiad a dderbyniwyd	24	37	41
Cam cyntaf: cais wedi'i gau	12	6	13
Ail gam: penderfyniad newydd yn ofynnol	17	17	18
Ail gam: cadarnhawyd penderfyniad gwreiddiol	8	3	2

Yn yr 17 achos yn 2024-2025 lle penderfynodd y Cofrestrydd fod angen penderfyniad newydd, rhoddwyd dau reswm:

- Mewn 12 achos, roedd diffyg materol yn y penderfyniad gwreiddiol. Rydym yn dadansoddi'r sefyllfaoedd hyn yn rheolaidd ac yn sicrhau bod unrhyw ddysgu yn cael ei rannu â'r holl benderfynwyr perthnasol a'r tîm archwilwyr achosion ehangach
- Mewn un achos, daeth gwybodaeth newydd ar gael a fyddai wedi arwain at benderfyniad gwreiddiol gwahanol
- Mewn pedwar achos, roedd diffyg materol yn y penderfyniad gwreiddiol a daeth gwybodaeth newydd ar gael.

Apeliadau yn erbyn penderfyniadau panel

all nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio apelio yn erbyn penderfyniad ein panelau. Mae'n rhaid iddynt gyflwyno eu hapêl o fewn 28 diwrnod i'r penderfyniad i un o'r canlynol: yr Uchel Lys yng Nghymru a Lloegr, yr Uchel Lys yng Ngogledd Iwerddon, neu'r Llys Sesiwn yn yr Alban. Gall y llys benderfynu bod amgylchiadau eithriadol i gyfiawnhau ymestyn y cyfnod amser. Gall yr Awdurdod Safonau Proffesiynol (PSA) hefyd gyfeirio achos i'r llys os yw'n ystyried nad yw penderfyniad panel yn

diogelu'r cyhoedd. Mae Tabl 12 yn dangos cyfanswm nifer yr apeliadau yn ystod 2024-2028. Nid oedd pob apêl a gyflwynwyd wedi'i chwblhau yn yr un flwyddyn ac mae'r canlyniadau'n cynnwys apeliadau a gyflwynwyd mewn cyfnodau adrodd blaenorol. Mae hyn yn golygu nad yw'r ffigurau'n cydbwysu yn ystod y flwyddyn. Defnyddir dysgu o apeliadau i lywio hyfforddiant i aelodau'r panel a chydweithwyr a gweithgareddau gwella ansawdd eraill.

Tabl 12: Canlyniadau apeliadau penderfyniadau panel

Canlyniad	2024-2025	2023-2024	2022-2023
Cyfanswm apeliadau a gyflwynwyd	34	28	16
Cadarnhawyd apêl	22	7	7
Gwrthodwyd apêl	11	3	3

Mae Tabl 13 yn dangos y dadansoddiad yn apêl eleni o benderfyniadau panel fesul math o apêl.

Tabl 13: Apeliadau penderfyniadau panel fesul math o apêl

	PSA	Gweithiwr proffesiynol ar y gofrestr
Cadarnhawyd apêl	16	6
Gwrthodwyd apêl	2	9

Adfer i'r gofrestr

Gall nyrs neu fydwraig sy'n cael ei tharo i ffwrdd gan banel wneud cais i gael ei hadfer i'n cofrestr ar ôl pum mlynedd. Cyn y gallant ailymuno â'r gofrestr, mae'n rhaid iddynt fodloni panel eu bod yn addas i ymarfer. Os yw eu cais yn llwyddiannus, mae'n rhaid iddynt fel arfer ymgymryd â rhaglen dychwelyd i ymarfer.

Mae Tabl 14 yn dangos canlyniadau ceisiadau adfer yn 2024-2025. Nid yw'r ffigurau'n cydbwyso yn ystod y flwyddyn oherwydd bod rhai penderfyniadau'n cael eu gwneud yn y flwyddyn ar ôl i'r apêl gael ei wneud. Mae nifer y ceisiadau adfer wedi amrywio dros y blyneddau diwethaf; fodd bynnag, nid ydym wedi nodi unrhyw dueddiadau sylfaenol.

Tabl 14: Canlyniadau ceisiadau adfer

Canlyniad	2024-2025	2023-2024	2022-2023
Cyfanswm ceisiadau a dderbyniwyd	40	53	60
Derbyniwyd cais	20	17	15
Gwrthodwyd cais	10	15	17

Mae Tabl 15 yn dangos dadansoddiad y penderfyniadau adfer eleni fesul math o gofrestriad.

Tabl 15: Penderfyniadau adfer fesul math o gofrestriad

	2024-2025 cyfanswm	Nyrs	Bywraig	Deuol
Derbyniwyd cais	20	16	4	0
Gwrthodwyd cais	10	9	0	1

Ffocws i'r dyfodol

Rydym yn parhau i drawsnewid addasrwydd i ymarfer er mwyn iddo fod yn gyflymach, yn decach ac yn canolog ar yr unigolyn – gan sicrhau diogelu'r cyhoedd tra'n gwella profiad pawb sy'n cymryd rhan.

Dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi gwneud cynnydd ystyrlon. Rydym wedi lleihau ein llwyth achosion agored am y tro cyntaf ers mis Mai 2024, gyda chwe mis yn olynol o ostyngiadau yn y cam sgrinio. Mae ein timau wedi cyflawni 10,405 o ganlyniadau ers mis Ebrill 2024 - cynnydd o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol - ac rydym yn gweld gwelliannau cyson yn amseroldeb penderfyniadau. Mae cyfran yr achosion a ddaeth i ben o fewn 15 mis wedi codi i 68.4 y cant, i fyny o 61 y cant flwyddyn yn ôl ac rydym yn parhau i weld gwelliannau cadarnhaol yn y maes hwn. Rydym hefyd wedi clirio ôl-groniad sylweddol o achosion sy'n aros am adolygiad cyfreithiol, gan alluogi mwy na 470 achos i symud ymlaen at benderfyniad panel yn gyflymach.

Rydym hefyd wedi adnewyddu ein canllawiau sgrinio i gefnogi gwneud penderfyniadau mwy cyson, cymesur. Mae'r diweddariadau, a ddatblygwyd â mewnbwn arbenigol a'u profi gyda staff, yn helpu ein timau i ganolbwyntio'n well ar y pryderon y mae angen gweithredu rheoleiddiol arnynt fwyaf, tra'n datrys eraill yn gyflym ac yn dosturiol. Mae diweddariadau i'r ffurflen atgyfeirio a ddefnyddir gan aelodau'r cyhoedd hefyd wedi ei gwneud hi'n haws brysennu pryderon, a byddwn yn parhau i fonitro effaith y newidiadau hyn.

Rydym yn adeiladu ar y momentwm hwn yng ngham nesaf ein gwaith. Mae ein Cynllun Addasrwydd i Ymarfer yn nodi sut y byddwn yn gwella datrys cyfnod cynnar, lleihau oedi diangen, a

chymryd camau cymesur i amddiffyn y cyhoedd. Rydym hefyd yn gweithio'n agos gyda phartneriaid arbenigol i gyd-ddatblygu atebion sy'n symleiddio prosesau, yn gwella gweithrediadau gwaith achos, ac yn optimeiddio'r defnydd o'n hadnoddau. Ar yr un pryd, rydym yn parhau i esblygu ein dull o gefnogi gweithwyr proffesiynol agored i niwed – gan gynnwys trwy gynlluniau peilot iechyd a diogelu pwrpasol – a phrofi ffyrdd newydd o gasglu adborth gan y rhai sy'n mynd trwy'r broses addasrwydd i ymarfer.

Mae moderneiddio ein systemau yn ganolog i ddarparu profiad gwell. Rydym yn paratoi ar gyfer system rheoli achosion newydd yn 2026, sydd wedi'i chynllunio i alluogi dilyniant achosion cyflymach, mwy cyson a chydlynedig. Mae newidiadau diweddar i'n systemau presennol – gan gynnwys gwelliannau i drin atgyfeiriadau ac amserlennu panelau – eisoes yn ein helpu i weithio'n fwy effeithlon, a byddwn yn parhau i adeiladu ar y sylfeini hyn.

Byddwn hefyd yn ymateb yn agored ac yn adeiladol i'r adroddiadau annibynnol gan Ijeoma Omambala KC, a fydd yn cynnig rhagor o ddysgu ar sut rydym yn ymdrin â phryderon a chwythu'r chwiban. Bydd canfyddiadau'r adroddiadau hynny yn helpu i lunio ein cynlluniau; ochr yn ochr â phopeth rydym yn ei glywed gan y rhai sy'n ymwneud â'n gwaith.

Rydym yn disgwyl i ganfyddiadau'r Ymchwiliad Thirlwall gael eu cyhoeddi yn hydref 2025. Sefydlwyd yr Ymchwiliad i archwilio'r digwyddiadau yn Ysbyty Iarlles Caer a'u goblygiadau, yn dilyn treial ac euogfarnau cyn-nyrs newyddenedigol Lucy Letby am lofruddio a cheisio llofruddio babanod yn ei gofal. Wrth i ni barhau i adeiladu diwylliant dysgu cynhwysol, perfformiad uchel – un sy'n cefnogi

siarad, yn cryfhau atebolrwydd ac yn rhoi diogelwch wrth wraidd gofal – rydym wedi ymrwymo i ymateb i ganfyddiadau'r Ymchwiliad mewn ffordd sy'n ysgoi gwelliant parhaol ac yn cynnal ymddiriedaeth y cyhoedd.

Rydym yn parhau i fod wedi ymrwymo'n gadarn i degwch, cynhwysiant a chyflawni cydraddoldeb o ran canlyniadau. Byddwn yn defnyddio canfyddiadau trydydd cam ein hymchwil Uchelgeisiol dros Newid, sy'n archwilio rhagfarn bosibl yn y broses addasrwydd i ymarfer, i sicrhau bod ein penderfyniadau'n deg ac yn gyfiawn. Rydym hefyd yn myfyrio ar brofiadau pobl o fewn y broses a byddwn yn adrodd ar y data newydd hyn yn ystod 2025-2026. Yn dilyn cyhoeddi adolygiad perfformiad y PSA, rydym yn adolygu argymhellion y PSA i sicrhau bod ein cynlluniau gwella yn mynd i'r afael â nhw, a byddwn yn addasu ein cynlluniau lle bo angen.

Mae'r gwelliannau hyn wedi'u cydgyfeirio â'n [Cynllun Trawsnewid Diwylliant](#) ehangach sy'n ategu sut rydym yn gweithio a sut rydym yn cynorthwyo pobl ledled yr NMC. Mae ein gwaith newid diwylliannol yn ein helpu i feithrin amgylchedd rheoleiddio lle mae cydweithwyr, gweithwyr proffesiynol ar y gofrestr a'r cyhoedd yn teimlo eu bod yn cael eu parchu a'u clywed.

Bydd y mewnwelediad a gafwyd – o adolygiadau allanol, adborth rhanddeiliaid, data gweithredol a phrofiad byw – yn cael ei ddefnyddio i gryfhau ein cynlluniau strategol a mireinio ein dull o reoleiddio. Rydym yn gwybod bod gennym waith i'w wneud o hyd. Ond trwy barhau i wrando, gweithredu a buddsoddi mewn newid ystyrlon, rydym yn adeiladu proses addasrwydd i ymarfer gwell, tecach, mwy dibynadwy – un sy'n amddiffyn y cyhoedd, yn cynorthwyo gweithwyr proffesiynol, ac yn adlewyrchu ein gwerthoedd.

nmc
Cyngor
Nyrsio a
Bydwreigiaeth

23 Portland Place, Llundain W1B 1PZ

T +44 20 7333 9333

nmc.org.uk

© Hawlfraint Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth 2025

Y rheoleiddiwr nyrsio a bydwreigiaeth ar gyfer Cymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon
Elusen gofrestredig yng Nghymru a Lloegr (1091434) ac yn yr Alban (SC038362).

E03391275
978-1-5286-5847-8